

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaeigt.dk>

Kristiansands katedralskole

Aarsberetning

for

skoleaarene 1913—1916

ved

skolens rektor

Kristiansand S.
Christianssands Aktiebogtrykkeri

1916

Kristiansands katedralskole

Aarsberetning

for

skoleaarene 1913—1916

ved

skolens rektor

Kristiansand S.
Christianssands Aktiebogtrykkeri
1916

I. Skolens forstanderskap

bestod foruten av rektor — av stiftamtmand D. Koren som repræsentant for overstyret samt de kommunevalgte medlemmer: major E. A. Gundersen, bytjener G. Gundersen og brukseier K. Reichborn Kjennerud.

Rektor har været forstanderskapets formand, stiftamtmand Koren dets næstformand.

II. Lærerpersonalet.

Bassøe, Kristian Birch Reichenwald, født 1856.
Cand. mag. 1882. Adjunkt ved Aalesunds off. høiere
almenskole 1884, overlærer 1898 og rektor 1900. For-
flyttet til Kristiansand som rektor 1909.

Sagen, Lyder Kristian, overlærer. Født 1851. Cand.
mag. 1875. Lærer ved Halvorsens skole i Stavanger
1871—72 og 73—74. Klasselærer ved Kristiansands
katedralskole 1876. Adjunkt ved samme skole 1877.
Overlærer 1. april 1900.

Berg, Otto, overlærer. Født 1860. Cand. real. 1887.
Lærer ved Kristiania borger- og realskole 1884—94.
Adjunkt i Kristiansund 1894—1900. Overlærer i Bodø
1900—1903. Konst. overlærer ved Kristiansands skole
1903.

Munch, Peter Anker Ragnvald, overlærer. Født 1853. Cand. mag. 1880. Klasselærer ved Trondhjems katedralskole 1882—92. Konst. adjunkt ved Larviks middelskole 1892. 1895 konstitueret adjunkt ved Kristiansands katedralskole. Overlærer 1905.

Oftedal, Nils, overlærer. Født 1854. Cand. real. 1883. 2den lærer ved Sandefjords middelskole 1886—88. Bestyrer av Mandals middelskole 1889—1900. Konst. overlærer i Aalesund 1/7 1900, utnævnt her $\frac{16}{4}$ 1909.

Johansen, Sigvart Marius, overlærer. Født 1859. Cand. mag. 1890. Klasselærer ved Kristiansands katedralskole 1881. Konst. adjunkt 19. mars 1896. Utnævnt til overlærer $\frac{16}{5}$ 1913.

Schonheyder, Carl Mathias, overlærer. Født 1844. Cand. mag. 1871. Klasselærer ved Kristiansands skole 1874. Adjunkt 1876. Overlærer 1913. Tok avsked 31. decbr. 1914.

Haugen, Paul Fredrik, overlærer. Født 1863. Cand. real. 1887. Vikar ved Wieses latin- og realskole 1885, ved Kragerø folkeskole 1887—88, ved Mandals middelskole høsten 1888 til nytaar 1889. Lærer ved Hammerfest middelskole fra nytaar 1889 til sommeren 1891. Andenlærer ved den Tordenskjoldske middelskole i Holmestrand 1891—95. Klasselærer ved Kristiansands katedralskole 1895—96. Utnævnt til adjunkt ved samme skole 7. mars 1896. Overlærer fra 1913.

Jørgensen, Niels Adolf, overlærer. Født 1856. Utnævnt 15. juli 1899 til adjunkt ved Kristiansunds skole. Forflyttet 1909 til Kristiansands katedralskole. Overlærer fra 1913. Tok avsked 31. decbr. 1915.

Hoffmann, Fritz Wilhelm, overlærer. Født 1865. Cand. mag. 1891. Lærer ved Christies middelskole i Kristiania 1890—91 og 1892—93. Ved Oslo latin- og realskole 1893—96. Lærer ved Lillehammer offentlige almen-

skole 1897—1900. Vikar ved Kristiansands katedralskole 1901. Adjunkt ved samme skole 28. september 1901. Overlærer fra 1913.

Danielsen, Daniel, overlærer. Født 1879. Cand. real. decbr. 1902. Adjunkt ved skolen 6. decbr. 1902. Overlærer fra 1913.

Kraft, Kristoffer, overlærer. Født 1773. Filologisk embedseksamen 1902. Fra 1902—3 ansat som midlertidig lærer ved Kr.sands katedralskole. Fra 1903—10 lærer ved Otto Anderssens (nu Hallings) skole i Kristiania. 1910 ansat som adjunkt ved Kr.sands katedralskole. Overlærer fra 1913.

Heggelø, Johan, overlærer. Født 1872. Matematisk-naturvidenskabelig embedseksamen juni 1903 (gruppe I og II). Assistent i matematik og fysik ved Norges landbrukskole skoleaaret 1903—04. Lærer ved Bærum middelskole august 1904—april 1906. Bestyrer av samme skole april 1906 til juni 1910. Adjunkt ved Kristiansands katedralskole august 1910. Overlærer fra 1913. Siden 1913 skolens sekretær.

Johnsen, Olaf, overlærer. Født 1880. Cand. mag. 1909. Vikar ved forskjellige skoler. I 1910 ansat ved Kristiansands katedralskole. Overlærer fra 1913.

Andresen, Johan Arndt, overlærer. Født 1865. Cand. philos. 1887. Fra 1892 til 1894 lærer ved, fra 1894 til 1903 bestyrer av den private middelskole i Holden. I 1903 ansat som bestyrer av den kommunale middelskole i Florø. I 1911 adjunkt i Kristiansand. Overlærer fra 1913.

Fladmark, Thor, overlærer. Født 1867. Cand. theolog. 1892. Vikar i fuldstændig post ved Kristiania borger- og realskole fra 1893 til 1895. Lærer ved Lillesands middelskole fra 1895 til 1903, ved Øvre Ekers middelskole fra 1903 til 1910, adjunkt ved Tromsø off. skole fra 1910 til 1912, adjunkt ved Kristiansands off. skole fra 1912. Overlærer 1913. Død 15. mars 1915.

Schjøtt, Julie, overlærer. Født 1874. Cand. mag. 1905. Midlertidig lærerinde ved Kristiansands katedralskole 1906—07. Vikar i Bodø 1908—09 og i Tromsø 1909—12. Midlertidig adjunkt ved Kristiansands katedralskole 1912. Overlærer fra 1913.

Horneman, Augusta, overlærer. Født 1882. Sproglig-historisk embedseksamen 1911, pædagogisk eksamen 1912. Lærerinde ved C. Bonnevies pikeskole 1904—06, ved Frogner høiere almenskole 1910—11. Adjunkt ved Kristiansands katedralskole fra 1912. Overlærer fra 1913.

Bjørndal, Anders, overlærer. Født 1878. Cand. real. 1909. Lærer ved Kristiansunds off. høiere almenskole 1910—12. Adjunkt ved Bodø off. høiere almenskole 1912—13. Overlærer ved Kristiansands katedralskole fra 1913.

Brynildsen, Reidar Krag, overlærer. Født 1885. Cand. mag. 1913. Overlærer ved Kristiansands katedralskole fra 1913.

Høverstad, Thorstein, overlærer. Født 1880. Seminar-eksamen 1901. Cand. mag. 1914. Ansat ved folkeskolen i Løiten 1901—02. Amtsskolen i Akershus 1902—07. Aars og Voss' skole 1907—09. Notoddens lærerskole 1909—15. Overlærer ved Kristiansands katedralskole fra 1915.

Hagen, Søren Martinus, overlærer. Født 1884. Cand. theol. 1911. Pers. cap. i Drammen 1912, bestyrer av Oplandenes kr. ungdomsskole 1912—15. Overlærer ved Kristiansands katedralskole fra 1915.

Christensen, Nils, overlærer. Født 1883. Cand. mag. 1911. Pædagogisk eksamen 1912. Midlertidig adjunkt ved Gjøvik skole 1912—13. Overlærer og bestyrer av Vardø skole 1913—16. Overlærer ved Kristiansands katedralskole januar 1916.

Tønseth, Peder Didriksen, klasselærer. Født 1843. Seminarist 1861. Ansat ved Røros folkeskole 1862. Privatskole i Lyngør 1864. Folkeskolen i Levanger landsogn 1866. Risør borgerskole 1867. Kristiansands katedralskole 1870. Tok avsked $\frac{30}{6}$ 1916.

Holmsen, Alette. Født 1855. Guvernanteeksamen 1877. Ansat ved Kongsberg private pikeskole 1878. Inspekteur ved Kongsberg høiere almenskole 1887. Ansat ved Kristiansands katedralskole 1895. Tok avsked $\frac{30}{6}$ 1916.

Aagaard, Magdalene. Født 1880. Ansat ved Stenkjær kom. middelskole 1907—13. Ved Kristiansands katedralskole fra $\frac{1}{3}$ 1913. Flyttet til Kristiania kom. middelskole $\frac{1}{3}$ 1916.

Johnsen, Haldis. Født 1889. Sproglig-historisk artium 1908. Lærerprøve 1912. Midlertidig ansat 1913.

Timelærere.

Keyser Frølich, arkitekt. Lærer i tegning siden 1889.

Ursin, fru. Sanglærerinde.

Harlem, kaptein i artilleriet. Lærer i gymnastik.

Simonsen, frk. Lærerinde ved folkeskolen. Gymnl.inde til 1913.

Berntsen, frk. Lærerinde ved folkeskolen. Gymnl.inde fra 1913.

Svendsen,

Ramse, |
Haavik, | sløidlærere.

Blich Holst, læge. Ansattes som skolens læge 1911.

Vaktmester: M. Haavik. Ansat 1898.

I august 1914 oprettedes en kommunal middelklasse I D og i august 1915 to middelklasser I D og E, som blev stillet under katedralskolens bestyrelse. Ved disse klasser ansattes 1914: Student med lærereksamten frk. R. Haavie-Thoresen. 1915: Frk. S. Refsnæs, før lærerinde ved frk. Christies skole i Trondhjem.

Student med lærereksamten frk. A. Sire.

15. mars 1915 døde overlærer Fladmark. Hans helbred var daarlig da han kom til skolen, men ved en merkværdig viljeskraft holdt han sig oppe og utførte sit arbeide, indtil han i slutningen av februar maatte slutte. Han var en stilfærdig og rolig mand, som bare efterlot sig venner.

Da krigen brøt ut, kom skolen i en vanskelig stilling, fordi flere lærere indkaldtes til militærjeneste for kortere og længere tid. Enkelte av lærerne hadde ogsaa i længere tid permission, dels paa grund av sygdom, dels for studiers skyld. Vikarer var fru Baalsrud, kaptein Breien, kaptein Fosby, pastor Grimm, stud. philol. Helberg, student Stray, frøken M. Holmsen, frøken Brandsborg, frøken D. Johnsen og fru Wennesland. I haandarbeide har fru Brun vikariert.

Da rektor var syk fra slutningen av oktober til midten av mars 1916, var overlærer Berg konstituert som rektor.

III. Fagenes timetal i skoleaaret 1912—1913
har været i overensstemmelse med undervisningsplanen.

IV. Elevantallet i treaaret 1913—16.

Skoleaaret 1913—14, sidste kvartal:

3 gymnasium...	40	elever, derav	17	piker.
2 — ...	37	—	—	11 —
1 — ...	35	—	—	10 —
IV m. kl.	73	—	—	35 —
III —	74	—	—	40 —
II —	101	—	—	44 —
I —	130	—	—	51 —
Tilsammen		490 elever.	198 piker.	

Skoleaaret 1914—15, sidste kvartal:

3 gymnasium...	37	elever, derav	11	piker.
2 — ...	29	—	—	9 —
1 — ...	50	—	—	22 —
IV m. kl.	75	—	—	38 —
III —	83	—	—	36 —
II —	130	—	—	53 —
I —	89	—	—	24 —
Tilsammen		493 elever.	193 piker.	
1 kom. 1 m. kl.	27	—	27 —	
Tilsammen		520 elever.	220 piker.	

Skoleaaret 1915 - 16, sidste kvartal:

3	gymnasium	...	31	elever,	derav	8	piker.
2	-	...	45	-	-	18	-
1	-	...	41	-	-	20	-
IV	m. kl.	.....	69	-	-	32	-
III	-	.....	127	-	-	57	-
II	-	.....	83	-	-	23	-
I	-	.....	98	-	-	27	-
Tilsammen				494	elever.	185	piker.
1	kom.	2 m. kl.	26	-	-	26	-
2	-	1	47	-	-	33	-
Tilsammen				567	elever.	244	piker.

Gjennemsnitsalderen $\frac{1}{9}$ 1915:

I	m.....	$12\frac{4}{12}$	aar	II	m.....	$13\frac{3}{13}$	aar
III	-.....	$14\frac{3}{12}$	-	IV	-.....	$15\frac{3}{12}$	-
1	gymn.	$16\frac{1}{12}$	-	2	gymn.	$17\frac{5}{12}$	-
3	-	$18\frac{1}{12}$	-				

V. Fagfordeling mellem lærerne.

1915—16.

Rektor Bassøe:	Fransk 2 Sp. + L, 1 g. A	7 t.
	Historie 3 g. A	3 -
	Latin 3 g. B	3 -
		_____
		13 t.
Overlærer Sagen:	Norsk 3 g. A, IV c	10 t.
	Latin 3 g. B	8 -
	Historie 2 g. B	8 -
		_____
		23 t.
— Munch:	Nosk 4 B	4 t.
	Tysk 3 g. B, 2 g. B, III A	11 -
	Geografi IV A, IV B, III B	6 -
	Historie 2 g. A	3 -
		_____
		24 t.
— Johansen:	Latin 2 g. B	7 t.
	Tysk 1 g. B, IV C	9 -
	Geografi IV C	2 -
	Historie IV A, IV C	6 -
		_____
		24 t.
— Jørgensen:	Norsk II A	4 t.
	Tysk I B, II B	11 -
	Geografi III C, II C, I B	6 -
	Historie I A	3 -
		_____
		24 t.
— Hoffmann:	Engelsk 2 g. Spr., IV C	12 t.
	Tysk III C	5 -
	Historie III C, II A, II C	7 -
		_____
		24 t.

Overlærer Kraft:	Norsk 3 g. B, IV B	11 t.
	Tysk 3 g. A, IV B	8 -
	Historie 3 g. B	5 -
		<hr/>
		24 t.
— Andresen:	Engelsk III A, II C	10 t.
	Tysk 2 g. A, 1 g. A	7 -
	Historie IV B, III A	6 -
	Skrivning III A	1 -
		<hr/>
		24 t.
— O. Johnsen:	Engelsk 3 g. R + L, 2 g. R + L, 1 g. A, 1 g. B, III B	16 t.
	Fransk 3 g. A, 3 g. B, 2 g. A	9 -
		<hr/>
		25 t.
— Hornemann:	Engelsk 3 g. Spr. IV A, III C	17 t.
	Fransk 1 g. B	4 -
	Historie III B	3 -
		<hr/>
		24 t.
— Schjøtt:	Norsk 1 g. A, 1 g. B, IV A	14 t.
	Tysk IV A	5 -
	Historie III D, II B	5 -
		<hr/>
		24 t.
— Brynildsen:	Norsk 2 g. A, 2 g. B	12 t.
	Tysk I C	6 -
	Historie 1 g. A, 1 g. B	6 -
		<hr/>
		24 t.
— Høverstad:	Norsk II B, I B, I A	14 t.
	Historie I C	3 -
	Geografi II B, I C, II A, I A	8 -
		<hr/>
		25 t.

Overlærer Hagen:	Religion 3 g., 2 g., 1 g., IV m., III C 11 t. Norsk III A, III C ..... 8 - Tysk I C ..... 6 -	<hr/> 25 t.
Frøken Holmsen:	Norsk II C, I C ..... 9 t. Religion III D, II C, I B, I C ..... 8 - Haandarbeide I—IV ..... 8 -	<hr/> 25 t.
— Aagaard:	Engelsk IV B, III D ..... 10 t. Tysk III B ..... 5 - Skrivning III B, II B ..... 2 - Haandarbeide I—IV ..... 8 -	<hr/> 25 t.
— H. Johnsen:	Norsk III D ..... 4 t. Tysk III D, II A ..... 10 - Historie I B ..... 3 - Skrivning III D, III C, II A, II C, I A, I B, I C ..... 7 -	<hr/> 24 t.
Klasselærer Tønseth:	Regning I A, I B, I C ..... 18 t. Religion III A, II B ..... 4 - Skrivning IV A, IV B, IV C ..... 3 -	<hr/> 25 t.
Overlærer Berg:	Matematik 2 g. A, IV C ..... 11 t. Tegning 2 g. A ..... 1 - Fysik 3 g. A ..... 5 - Biologi 3 g. A ..... 2 - Naturfag I C ..... 3 - Geografi 2 g. A ..... 2 -	<hr/> 24 t.

Overlærer Oftedal:	Matematik IV B, II A, indskr. III m. 12 t. Geografi 3 g. A, 2 g. B, III A, III C 7 - Naturfag II A, I B ..... 5 -	24 t.
— Hougen:	Matematik 2 g. B, III C, II C ..... 13 t. Naturfag III A, III B, III D, II B, II C 10 - Indskr. mat. IV m. ..... 1 -	24 t.
— Danielsen:	Matematik 1 g. A, III A, II B ..... 15 t. Biologi 3 g. B ..... 2 - Fysik IV A ..... 4 - Naturfag I A ..... 3 -	24 t.
— Heggebø:	Matematik 3 g. A, 1 g. B, III D ... 16 t. Tegning 3 g. A ..... 1 - Fysik IV C ..... 4 - Kemi 1 g. B ..... 4 -	25 t.
— Bjørndal:	Matematik IV A, III B ..... 10 t. Fysik 2 g. A, IV B ..... 9 - Kemi 1 g. A ..... 4 - Naturfag III C ..... 2 -	25 t.
Arkitekt Frølich:	Tegning i middelskolen ..... 21 t	
Kaptein Harlem:	Gymnastik med guttene ..... 24 -	
Frøken Berntsen:	— " pikene ..... 6 -	
Skolebestyrer Svendsen	Sløid ..... 22 t.	
Lærer Ramse		
Vaktmester Haavik		
Fru Ursin:	Sang ..... 13 t.	

Ekstratimer:

Frøken Aagaard: Engelsk II A.**Overlærer Andresen:** Engelsk II B.**Pastor Grimm:** Religion III B, II A, I A.**Fru Baalsrud:** Tysk II C.

II. De kommunale klasser.

Frøken Haavie-Thoresen:	Tysk II D, I D	11 t.
	Regning I D, I E.....	12 -
	Historie II D	2 -
		<hr/>
		25 t.

— Refsnes:	Regning II D.....	5 t.
	Norsk II D, I D.....	9 -
	Religion II D, I D.....	4 -
	Historie I D.....	3 -
	Geografi II D, I D.....	4 -
		<hr/>
		25 t.

— Sire:	Engelsk II D	5 t.
	Tysk I E	6 -
	Norsk I E	5 -
	Historie I E	3 -
	Skrivning II D, I E	2 -
	Geografi I E	1 -
	Religion I E	2 -
		<hr/>
		25 t.

Ekstratimer:

Overlærer Danielsen: Naturfag II D .....**— Heggebø:** Naturfag I D .....**Arkitekt Frølich:** Tegning II D, I D, I E .....**Fru Ursin:** Sang II D, I D, I E .....

K l a s s e i n d d e l i n g .

A v middelskolens klasser var I m., II m. og IV m. delt i 3 og III m. i 4 avdelinger.

1ste, 2den og 3die gymnasiekasse hadde hver 2 avdelinger a og b.

I haandgjerning var pikerne delt i 8 partier.

Partidelingen i gymnastik og sløid fremgaar av vedk. læreres indberetning.

I de kommunale klasser hadde II m. 1 og I m. 2 avdelinger.

VII. Undervisningen i skoleaaret 1915—1916.

R e l i g i o n .

G y m n a s i e t .

1 g. A og B. I det gamle testamente en kort oversigt over poesien og profetien i Israel. Læst de i planen opgivne stykker. Videre gjennemlæst hvad Klaveness' bibellære indeholder om de øvrige gammeltestamentlige skrifter. I det nye testamente rak vi ikke længer end uti evangeliene.

2 g. A og B. Oldkirkens historie noksaa utførlig behandlet. Middelalderens kirke en ganske kort oversigt. Derimot dvælet adskillig indgaaende ved Luthers liv og utvikling. Længer kom vi ikke.

3 g. A og B. Først blev git en kort utsigt over de viktigste ikke-kristelige religioner. Dernæst behandlet centrale punkter i den kristne tro under stadig hensyntagen til de indvendinger som reises mot kristendommen.

Middelskolen.

I A, B, C, D og E. Av bibelhistorien læst det gamle testamente, repetert det samme. Av forklaringen: Læst og repetert de 10 bud og den 1ste artikel. Bibellæsning. Salmevers.

II A, B, C og D. Av bibelhistorien læst det nye testamente til apostelhistorien. Av forklaringen læst 2den og 3die artikel med Luthers forklaring. 20 salmevers læst. Læsning i bibelen.

III A, B, C og D. Bibelhistorien repetert indtil kirkens grunnlæggelse. De 3 sidste parter av forklaringen gjennemgaat, dernæst repetert hele boken. 20 salmevers repetert. Stadig henvisning til og sammenhængende læsning i bibelen.

IV A, B og C. Læst og repetert apostelhistorien og kirkens historie. Dernæst gjennemgaat bergprækenen og git en oversikt over de bibelske skrifter samt over kirkeaaret og gudstjenesten.

Norsk.

Gymnasiet.

1 g. A. Riksmaal. Av Knudsens lærebok I læst de fleste stykker. Av Broch og Seips literaturhistorie for gymnasiet læst de første 21 sider til Reformationstiden, og fra Den nyere norske litteratur til Bjørnson, side 102—146.

Landsmaal. Knudsens lærebok II til Varsl side 78. Eskelands formlære læst og repetert. Skriftlig: diktat og gjenfortælling.

Stiler:

1. Hvad nytte har byfolk av at ligge paa landet om sommeren.
2. Skildring av en folkeklasses liv.
3. Island.
4. Fortæl om papiret.
5. Hvad nytte har vi av jernbaner.
6. Marius og Sulla (skolen).
7. Vore pligter mot dyrene.
8. Selvvalgt opgave.

9. Hvilke betingelser eier vort land for at bli et industriland?
Vilde det være et gode om utviklingen gik i den retning?
10. Hvordan viser det sig at der er gode tider i vort land?
11. Hvilke fordeler og lettelser har boktrykkerkunsten ydet menneskene?
12. Fortæl om nordmændene som sjøfarende nation. Eks.

1 g. B. Som i 1 g. A. I landsmaal mundtlig til Vetle Vislie side 75.

Stiler:

1. Beskrivelse av Kristiansand.
2. Karakteristik av en kjending.
3. Glasset i menneskets tjeneste.
4. Giv en kort skildring av naturen i Norge og paavis forholdet mellem den og vore næringsveier.
5. Skolelivets glæder og sorger.
6. Marius og Sulla (skolen).
7. Vore belysningsmidler før og nu.
8. Kongens bøn av Bjørnson.
9. Fordelene ved at bo i en by.
10. Hvordan viser det sig at der er gode tider i vort land?
11. Hvorfor reiser saa mange mennesker til Tyskland?
12. Fortæl om nordmændene som sjøfarende nation.

Nr. 6, 10 og 12 falder sammen med 1 g. A.

2 g. A. Real. Av artiumspensumet læst: Riksmaal: Holberg: Erasmus Montanus. Ibsen: Kongsemnerne. (Efter Haegstad og Skards lærebok): Welhaven: Norges fremtidshaab (av Norges Dæmring), Aasgaardsreien, Det fredede træ. Wergeland: Hasselnødder: Karl Johan, Kongens ankomst. Asbjørnsen: Manden som skulde stelle hjemme, En tiurleik i Holleia. Jørgen Moe: Den gamle mester. Ibsen: En bror i nød, Troens grund. Bjørnson: Bergljot. Lie: Nordland og nordlændingen. Kielland: En gammeldags kystby.

Kursorisk er læst: Welhaven: Stalet. Kielland: Postskibet. Ibsen: Peer Gynt.

Landsmaal: Aasen: Svein Urædd, Haraldshaugen
 Vinje: Paa fesjaa. Garborg: Or Haugtussa: Til deg du heid,
 I ormeheim, Gamlemor ventar. Or Bondestudentar. Sivle:
 Tord Foleson. Aasen: Dikt og Sanning.

Kursorisk: Vinje: Fjellstaven min; oversættelse av Gunlaugs saga Ormstunge.

Stiler: 1) Hvorfor kappes Europas stormagter om at erhverve sig kolonier. 2) Hvad er det som gjør Norges navn kjendt blandt fremmede nationer? 3) Er vor selvstændighet værd et forsvar? 4) Erasmus Montanus som repræsentant for de lærde omkring aar 1700. 5) Disciplinens betydning i livets forskjellige forhold. 6) Hvilken betydning har gode samfærdelsmidler for et land (eks.)? 7) Hvorfor og hvorledes bør vi læse aviser? 8) Hertug Skule i Ibsens „Kongsemnerne“. 9) Om at glemme og at komme forsent. 10) Den engelske statsforfatnings utvikling i middelalderen (ekstemp.).

Literaturhistorie: Erichsens bok fra begyndelsen til Bjørnson s. 173.

I oldnorsk læst Nygaards begynderbok fra begyndelsen til XII.

Skrevet gjenfortælling paa landsmaal 1 gang hver 14. dag.

2 g. B. Spr.-hist. Latin. Av artiumspensumet læst som i 2 g. A.

Kursorisk i riksmaal og landsmaal som i 2 g. A, undtagen at „Skipper Worse“ er læst istedenfor „Peer Gynt“.

Stiler som i 2 g. A, undtagen nr. 10: Nederlandenes frihetskamp.

For resten som i 2 g. A.

3 g. A. Lese gjenom mest heile eksamenspenset: Folkevisor: Aarolilju, Margit Hjukse, Olav og Kari. Holberg: Erasmus. Wergeland: Til en gran, Eivindvig, Av „Hasselnølder“ (etter D. F. Knudsen), Sandhedens arme, Hardanger, Kongens ankomst. Welhaven: Republikanerne, Glaukos, Sisyfos, Bergens stift, Hellig Olav, Harald paa Reine, Ganymedes. Bjørnson: Bergljot, En Fallit, Ole Bulls jordefærd. Ibsen:

Av „Brand“ (Hægstad og Skard), En bror i nød. Ivar Aasen: Dikt og sanning, Haraldshaugen. Vinje: Hjemlaus, Paa fesjaa (Hægstad og Skard). Garborg: Mot soleglad, Til deg du heid, Gamlemor ventar, Uppveg. Etter Koht: Det meste av I, II og III (Landsmaalstykke).

Gamalnorsk: Nygaard „for realgymnaset“ og repetera „for begyndere“.

Maalsoga. Formlæra i landsmaalet repetera.

Stilar: 1. Hvad jeg finder trist, og hvad jeg finder glædelig ved den nuværende Europa-krig. 2. De største faktorer i nationaliteten. 3. Folket i valg. 4. De vigtigste grunder for og imot de militære øvelser. 5. Hvad kirken har utrettet i Norge i middelalderen. 6. Hvorfor førte den 1ste republik til Napoleons enevælde? 8. Trollene i vor folke-digting. 9. Hvorledes dyrtiden merkes, og dens vigtigste aarsaker. 10. De vigtigste aarsaker til at Norge mistet sin selvstændighet i sidste del av middelalderen. 11. Hvilke velstands-kilder vore vandfald indeholder. 12. Aarsakerne til nutidens arbeiderbevægelse. 13. Hvad gagn hadde Norge af foreningen med Sverige?

Landsmaal: Attorteljing mest kvar vika.

3 g. B. Sprg. hist. og Latin. Gjemmengaat det hele eksamen-spensemum: Folkeviser: Olav og Kari, Bendik og Aarolilja. Holberg: Erasmus Montanus. Wergeland: Til en gran, Eivindvig, Den første sommerfugl, For første gang, Smukke skyer, Mig selv, Jan van Huysuns blomsterstykke, Ved Bjerregaards grav, Sandhedens armée, Hardanger, Til foraaret. Welhaven: Republikanerne, Glaukos, Sisyphos, Goliath, Nehemias, Bergens stift, Byens kirkegaard, Det omvendte bæger, En vise om Hellig-Olav, Harald fra Reine, Ganymedes. Bjørnson: Bergljot. Ibsen: Brand, En broder i nød.

I landsmaal er læst „Landsmaalsstykke“ av Halvdan Koht, I, II og III. Desuden Garborgs „Haugtussa“ indtil avsnittet „Paa Skarekula“. Repetert Eskelands „Formlæra“.

Oldnorsk: Nygaards begynderbok i sin helhet, samt av den større utgave: Balders død, Lokes straf, Egill Skallagrims-son. Desuten for de spr. hist.: Haakon den godes død, Asbjørn Selsbane, Trymskvida.

M. Nygaard: „Sproget i Norge“ er gjennemgaat. Likesaa Hofgaards literaturhistorie.

Stiler: 1. Naturforholdenes indvirkning paa menneskets karakter. 2. Hvilken betydning har det for et menneskes utvikling at det tidlig er henvist til at sørge for sig selv? 3. Arbeiderstandens kaar og stilling i vore dage. 4. Havets betydning for Norge. 5. Kvindens stilling i samfundet før og nu. 6. Om penges magt, deres onnraade og begrænsning. 7. En utsigt over ydre og indre forhold i det romerske rike fra ca. 100 til det første triumvirat. 8. Bismarck og hans arbeide. 9. Disciplinens betydning i livets forskjellige forhold. 10. Arbeidets tryk og velsignelse. 11. De viktigste aarsaker til at Norge mistet sin politiske selvstændighet i sidste halvdel av middelalderen. 12. Athen under Perikles.

Landsmaalsgjenfortælling hver anden uke.

Middelskolen.

I A og B. Læsning i Eriksens og Jensens læsebok, 1ste hefte. Mundtlig gjenfortælling av det læste. 25 sider landsmaal i Eitrems bok. Læst det viktigste av Løkkes grammatik. Skriftlig og mundtlig analyse. Tegnsætning efter Muldal. Et skriftlig arbeide hver uke — diktat eller gjenfortælling — en hjemmestil.

I C. Læsning i Eriksen og Jensens læsebok, 1ste hefte. 25 sider landsmaal i Eitrems bok. Nogen digte utenad. Læst det viktigste av Løkkes grammatik. Analyse 1 gang ukentlig. Tegnsætning efter Muldal. 1 gang om uken diktat eller gjenfortælling. Efter jul nogen hjemmestiler. Læst paa skolen Aanderuds „Sidsel Sidsærk“ og nogen andre fortællinger.

I D. Læsning i Eriksen og Jensens læsebok, 1ste hefte. Mundtlig gjenfortælling av det læste. Flere digte utenad.

25 sider landsmaal i Eitrems bok. Læst det viktigste av Løkkes grammatik. Mundtlig analyse. Tegnsætning etter Muldal. Et skriftlig arbeide hver uke, diktat eller gjenfortælling, et par hjemmestiler.

I E. Læsning i Eriksen og Jensens læsebok, 1ste hefte. Mundtlig gjenfortælling av det læste. 25 sider landsmaal i Eitrems bok. Læst det viktigste av Løkkes grammatik. Skriftlig og mundtlig analyse. Tegnsætning etter Muldal. Et skriftlig arbeide hver uke, diktat eller gjenfortælling, et par hjemmestiler.

II A, B, C og D. Læsning i Eriksen og Jensens læsebok 2den del. Landsmaal 26 sider i Eitrems bok. Analyse eller grammatik 1 gang ukentlig. Læst det viktigste av Løkkes grammatik. Nogen digte lært utenad. Tegnsætning etter Muldal. Hjemmestil hver 3die uke. Hver uke enten diktat eller gjenfortælling paa skolen. Eleverne læst høit Bjørnsens „En glad gut“, og nogen fortællinger.

III A, B og C. Læst og gjennemgaat Eriksen og Bretteville Jensens læsebok. 1 time ukentlig anvendt til grammatik og analyse. Efter jul læst landsmaal 1 time om uken etter Eitrems læsebok. Enkelte digit lært utenad. Stil soni regel hver 14de dag. Videre skrevet endel diktater eller gjenfortællinger.

III D. Eriksens og Bretteville-Jensens læsebok for kl. 3. Omrent hele boken er læst og gjenfortalt. Literaturhistorie fortalt mundtlig. Verselæren er gjeenemgaat. Analyse og grammatik 1 gang om uken. Digit utenad. Landsmaal læst 30 sider. Repetert tegnsætn. efter Muldals 6te hefte. Hver uke et skriftlig arbeide paa skolen — diktat og gjenfortælling. Hver 14de dag en hjemmestil.

IV A. Læst efter planen riksmaal & landsmaal. Løkkes grammatik (ved Knudsen) repetert. Analyse. De viktigste versemaal gjennemgaat. Literaturhistorie etter Broch & Seip.

Stiler: 1) Hvordan virket den lange tørke, og hvordan blev det da regnet kom? 2) Vore vigtigste bærsorter og deres anvendelse. 3) Et selskap. 4) Om naturen og menneskelivet i den nordlige kolde zone. 5) Hvad jeg tar mig til i mine ledige stunder? 6) Hvad er det som hvert aar trækker saa mange fremmede til Norge? 7) En tur en vacker høstdag. 8) Fortæl hvad du vet om fuglelivet i den del av landet, hvor du bor. 9) Hvad nytte og glæde har vi av vore skoger? 10) En sammenligning mellem Norges og Danmarks naturlige beskaffenhet og næringsveier. 11) De vigtigste metaller og deres anvendelse. 12) En søndag eftermiddag paa dit hjemsted. 13) Et veir. 14) Smaa aarsaker, store følger. 15) Hvilke sommertørkefønøielser synes du bedst om? (skolen) 16) Hvilken nytte og skade gjør ilden? Eks.

IV B som IV A.

Stiler: 1) Et besøk paa torvet i frugtiden. 2) Naar brigademusiken spiller. 3) En kveldsstund efter „villingen“ utenfor Galgebergtangen. 4) Oversættelse fra tysk. 5) Kristianssands folkebibliotek (Oddernes do.). 6) Den nye dampbaatsbrygge. 6) En høstdag paa landet. 7) Uveiret i julen. 8) Den norske sjømand. 9) En dag av en politikonstabels liv. 10) Fortæl om guldet og dets bruk. 11) Fortæl om elven Otra og dens betydning for de omliggende bygder. 12) Fortæl om dit hjemsteds fugleliv om vaaren.

IV C som IV A.

Stiler: 1) Et barndomsminde. 2) Hvordan virket den lange tørke, og hvordan blev det da regnet kom? 3) Med jernbanen til Mosby. 4) Som man redrer, saa ligger man. 5) Sammenligning mellem byliv og landliv. 6) I kirken en høitidsdag. 7) Nyffen av vore elver. 8) En heltedaad. 9) Naar naturen vaakner til liv, og naar den dør. 10) Mine tanker om krig. 11) Giv en skildring av Norges naturskjønhet, 12) Beskriv en fjeldbestigning og utsigten fra toppen. 13) Hvad jeg især interesserer mig for. 14) Havet gir meget og tar meget. 15) Sammenligning mellem Norges og Dan-

marks natur og næringsveier. 16) Fortæl om noget du har læst, og som du især synes godt om.

Tysk.

Gymnasiet.

I g. A og B. Av Gundersens lærebok for gymnasiet læst og repetert 40 sider statarisk, nemlig Poesi: Erlkönig, Der König in Thule, Heidenröslein, Der Sänger, Mignon — Der Graf von Habsburg, Die Bürgschaft, Der Ring des Polykrates — Des Sängers Fluch, Die Rache, — Lorelei, Wallfahrt n. Kevlaar, Die Grenadiere — Die nachtliche Heerschau, Ein Friedhofsgang. Prosa: Wallenstein in seiner Erniedrigung, Wallensteins Wiedererhebung, Wallenstein nach der Schlacht bei Lützen, Wallensteins Tod, Zwei Schreiben Scharnhorsts, Zwei Briefe der Königin Louise. Desuten 20 sider kurorisk.

Skriftlig gjenfortælling hver 14de dag. Stiler efter Brynildsens stileøvelser. Løkkes tyske grammatik.

2 g. A. Av Gundersens lærebok for gymnasiet: Zwei Briefe der Königin Louise an ihren Vater. Ein Brief Theodor Körners an seinen Vater. Zwei Schreiben Scharnhorsts. Ausruf des Königs Friederich Wilhelm III. Zwei Briefe von Eleonora Prohaska. Deutschland nach den Befreiungskriegen. Wilhelm der Erste bis zum dänischen Kriege. Begegnung Kaiser Napoleon III mit dem Grafen Bismarck. Der Tod Kaiser Wilhelms I. Ansprache des Fürsten Bismarck an die Studenten. Kaiser Wilhelm II über Deutschlands Weltstellung und Seemacht. Av poesi: Erlkönig. Fischer. Die Kraniche. Kassandra. Der Ring des Polykrates. Körners Aufruf. Vaterlandslied. Lützows vilde Jagd. Desuten læst endel kurorisk og extempore. Gjenfortælling hver anden uke (av og til stil).

2 g. B. Av Gundersens lærebok læst til IV. Das neue deutsche Reich. Det blev ikke tilstrækkelig tid til at repetere hele det statariske pensum. Skriftlig (gjenfortælling) hver 14de dag, $\frac{3}{4}$ arbeidstime. Av og til hjemmestil. Grammatik efter behovet (Løkkes lille).

3 g. A. Læst og delvis repetert det hele artiumspensum efter Gundersons lærebok for gymnasiet, nemlig: Erlkönig, Der Schatzgräber, Der Zauberlehrling, Der Sänger, Die Kraniche des Ibykus, Der Graf von Hahsburg, Die Bürgschaft, Der Ring des Polykrates, Der Handschuh, Der Taucher, Des Sängers Fluch, Bertran de Born, Die Rache, Der gute Kamerad, Lorelei, Die Wallfahrt nach Kevlaar, Die Grenadiere, Das Erkennen, Ein Friedhofsgang, Das Lied von der Glocke. Vaterlandslied, Wer ist ein Mann?, Andreas Hofer, Aufruf, Abschied vom Leben, Lützows wilde Jagd, Die Wacht am Rhein, Wallensteins Lager, Wallensteins Aufreten, Wallenstein in seiner Erniedrigung, Wallensteins Wiedererhebung, Wallenstein nach der Schlacht bei Lützen, Wallensteins Tod, Landsknechte und Soldaten, Zwei Schreiben Scharnhorsts, Zwei Briefe der Königin Luise an ihren Vater, Ein Brief Theodor Körners an seinen Vater, Aufruf des Königs Fr. Wilhelm III, Zwei Briefe von Eleonora Prohaska, Briefe Blüchers aus der Zeit der Freiheitskriege Nr. 1, 2, 3 og 7, Wilhelms I bis zum dānischen Kriege, Wilhelms I Aufruf „An mein Volk“, Thronrede König Wilhelms I, Begegning Kaiser Napoleons III mit dem Grafen Bismarck, Die Aufrichtung des neuen deutschen Kaiserreiches, Aus der Thronrede etc., Der Tod Kaiser Wilhelms I, Ansprache des Fürsten Bismarck an die Studenten, Kaiser Wilhelm II über Deutschlands Weltstellung und Seemacht.

Skriftlig gjenfortælling hver 14de dag.

3 g. B. Efter Gundersons læsbok er læst (og repetert saavidt dertil har været tid) det reglementerte antal sider. Til artium blev lagt op det paabudte af statarisk og kurorisk stof. Istedetfor Wallenstein Lager blev læst og lagt op som statarisk de 3 første akter av Die Jungfrau von Orleans. Grammatikken læst efter behov (Løkkes lille). Et skriftlig arbeide hver 14de dag, hvortil der (med en enkelt undtagelse) kun har været benyttet $\frac{3}{4}$ time, da det ikke har været mulig at opnaa mer.

Middelskolen.

I A, B og C. Av Knudsen og Kristiansens begynderbok læst til „Talord“. Repetert til og med adjektivets bøining.

Fra oktober skrifflige øvelser 1 gang om uken, enten hjemme eller paa skolen.

I D. Læst og repetert i Knudsens og Kristiansens læsebok til stykket: „Eine Rechenaufgabe“ s. 76 De norske stykker bak i boken er oversat skriftlig, mindst et skriftlig hjemmearbeide og et skolearbeide hver uke. I skriftlig er desuten ogsaa undertiden benyttet Western's Øvelser.

I E. Av Knudsen og Kristiansens tyske læsebok for begyndere læst og repetert til „Spørgende pronominer“. De norske stykker bak i boken er oversat skriftlig, mindst et arbeide hver uke. I skriftlig er delvis ogsaa benyttet Western's Øvelser.

II A, B og D. Voss tyske læsebok ved Midsem for kl. 2. Hele boken læst. Derav 20 sider statarisk. Av det statariske pensum er omtrent alle stykker repetert. Av Løkkes tyske grammatik læst fra begyndelsen til propositioner. 1 skolestil hver uke. Desuten gjennemgaaende hver time skriftlig oversættelse paa tavlen.

II C. Læst ut og repetert Kristiansen og Knudsens læsebok. Av Voss' tyske læsebok læst de fleste stykker, dels statarisk, dels kurзорisk. Western's Øvelser stadig benyttet til mundtlige taleøvelser. Et hjemmearbeide og et skolearbeide ukentlig. Skriftlige øvelser paa tavlen.

III A. Av Voss' Lesebuch II er læst fra begyndelsen til s. 69 (undtagen nr. 13, 28 og 49). Løkkes grammatik Syntaksen til adjektiver og pronominer. 1 stil hver uke, oftest paa skolen.

III B og D. Av Voss „Deutsches Lesebuch“ er læst og repetert som statarisk pensum st 1, 2, 3, 5, 9, 10, 14, 15, 19, 23, 25, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 42, 43, 44, 47, 48, 51, 55 ca. 30 sider. Kurзорisk er læst 28 sider. Av Løkkes tyske grammatik er læst fra § 85, Adverbierne, og til „Om adjektiverne og pronominerne“. Dette er repetert og saa er

læst fra § 27 til § 69. En stil om uken paa skolen efter Kristiansens stiløvelse.

III C. Av Voss-Midsem Deutsches Lesebuch (4 Ausgabe) læst og repertet statarisk nr, 12, 13, 16, 17, 19, 25, 26, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 43, 44, 47, 51, 54, 55 og 58. Kursorisk: nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 14, 15, 20, 21, 22, 46, 50, 52 og 4 sider av 59. Av Løkkes grammatik ved Johanssen læst fra substantivernes bøining til: Syntaks; saa læst og repetert fra Syntaks til Adjektiver og Pronominer. 1 skolestil og en liten hjemmestil hver uke efter Kristiansens stiløvelser.

IV A. Kursorisk og statarisk efter planen. Grammatikken repetert. Trøans ordlister for middelskolen. Skolestil hver uke, hjemmestil hver anden uke.

IV B. Voss: Deutsches Lesebuch, Fünfte Ausgabe, 1913. Læst og repertet nr. 2, 3, 11, 23, 25, 26, 27, 28, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 43, 44, 45, 47, 49, 51, 62, 63, 64, 79, 83, 95, 96, 97, 98. Løkkes tyske grammatik er repetert i sin helhet. Stil hver uke.

IV C. P. Voss: Deutsces Lesebuch von Midsem. Læst følgende stykker statarisk: 62, 63, 64, 77, 81, 83, 84, 87, 93, 94, 95, 96, tils. 30 sider samt 50 sider kursorisk. Derefter er hele eksamenspensumet repetert. Stile hver uke efter Kristiansens stileøvelser. Løkkes grammatik er repetert.

Engelsk.

Gymnasiet.

1 g. A og B. Av læreboken er læst og repertet David Copperfield I og II, Charles Gordon, The Murder of Ritzio, Drake's Voyage Round the World, Voyage of the Mayflower, Monmouth. Grammatik. Gjenfortælling hver anden uke.

2 g A og 2 g. B (latinere). Av Brekke og Westerns lærebok for 1ste gymnasium: The Cruise of the Stormy Petrel,

Voyage of the Mayflower. Av Escott: England, Its People, Polity and Pursuits Kap. III—X (76 sider).

2 g. B. Av Brekke og Western Eng. forfattere for det spr. hist. gymnasium læst og repetert alle stykker av det statariske pensum indtil Ireland in the 14th Century samt The Impeachment (av det valgfrie). Derpaa læst uten repetition 3½ side av Ireland in the 14th Century. Kursorisk: Conway, Called back. Av Anderseus literaturhistorie læst uten repetition til Oliver Goldsmith. Læst og repetert Western, Eng. Institutions. Repetert enkelte avsnit av Western, grammatik for middelskolen. Et skr. arbeide hver anden uke.

3 g. A og 3 g. B. (Latinere) Macaulay: Monmouth (til side 71) Velhagen & Klassings utgave.

3 g. B (Sprog. hist.), Læst av Brekke og Westerns utvalg nr. 23, 24, 25, 16 II, 28. Av Andersens literaturhistorie pag. 76—139 (de oppgivne avsnit), The Merchant of Venice (delvis paa skolen). Av Andersen og Eitrems utvalg av eng. klassikere og tillæg til samme er lagt op Morte d'Arthur, The Cry of the Children, The Song of the Shirt. Samson Agonistes, In the Death of Dean Swift, Highland Mary, The Tables Turned, Don Juans Arrival in London (7 sider), Ode to the West Wind. Det hele artiumspensum repetert. Gjennemgaat enkelte avsnit av Knaps grammatik. Hjemmelæsning: The Hill, by H. A. Vachell.

Middelskolen.

II A. Læst og repetert til „Rich Peter the Pedlar“. Av de smaa stykker bak i boken er læst A Christmas Story, A Sail in a Tub og The Sailor and the Monkeys. Avskrift hjemme 2—3 gange om ukken hele aaret igjennem. Et skriftlig arbeide om ukken paa skolen, væsentlig diktat og oversættelse, et par lette gjenfortællinger etter muntlig gjennemgaaelse.

II B, C og D. Læst og repetert til „Little Red Riding Hood“. Læst grammatik etter boken. I regelen et skriftlig arbeide paa skolen hver uke, dels oversættelse av de norske stykker bak i boken, dels dikteret stykker til oversættelse.

III A. Av Brekke: Ny engelsk læsebok for middelskolen læst og repetert nr. 1, 4, 5, 7, 9, 14, 21, 29, 30, 31 (1, 2, 3, 6, 7, 8), 32, 39, 41. Læst kurзорisk 28 sider. Av Westerns grammatik læst og repetert § 20—101. De uregelmæssige verber læst og repetert. Et skriftlig arbeide paa skolen hver uke.

III B. Av læsebok: Læst og repetert nr. 1, 4, 5, 7, 9, 14, 21, 29, 30, 31 (1 - 3, 6 8); kurзорisk 2, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 16, 17, 19; utvalgte stykker av grammatikkken. Gjenfortælling hver uke, og desuten leilighetsvis avskrift.

III C. Av Brekke „Ny engelsk læsebok“ læst statarisk nr 1, 4, 5, 7, 14, 21, 26, 27, 30, 31 (1, 2, 3, 6, 7, 8). Repetert til 31, 6. Kurзорisk nr. 2, 3, 11, 17, 20. Av Westerns Grammatik læst og repetert formlæren og de uregelmæssige verber. Gjenfortælling paa skolen hver uke. Skriftlige hjemmearbeider hver uke i første halvaar, senere av og til.

III D. Begynderboken er repetert. Av Brekke „Ny engelsk læsebok“ er læst statarisk nr. 1, 4, 7, 14, 21, 22, 26, 30, 31 (1, 2, 3, 6, 7, 8), 32. Repetert til 31, 8. Kurзорisk er læst 29 sider. Av Westerns grammatik er læst til side 47 (syntax), de uregelmæssige verber er repetert. Et skriftlig hjemmearbeide om ukken, en gjenfortælling hver uke paa skolen, det første halve aar efter muntlig gjennemgaaelse.

IV A. Av Brekke „Ny engelsk læsebok“ er læst statarisk nr. 31 (7, 8), 33, 35, 39, 41, 47, 50, 51, 56, 59, 61, 63. Repetert det statariske pensum for kl. III og IV. Kurзорisk og extempore er læst: 32, 34, 36, 37, 42, 43, 46, 65, 66. Av Westerns grammatik læst fra syntaxen ut boken; formlæren og en del av syntaxen repetert. Gjenfortælling paa skolen hver uke.

IV B. Av Brekke „Ny engelsk læsebok“ er læst og repetert st. 33, 35, 39, 41, 42, 47, 50 (2, 3, 4, 6), 51, 56, 59, 61, 63, 2 sider av 65. Det statariske pensum fra kl. III er repetert. Kurzorisk og ekstempore er læst 47 sider. Av Westerns grammatik er læst fra syntaks og ut, de viktigste avsnitt av grammatikken er repetert. 1 skriftlig hjemmearbeide hver 3de uke, en gjenfortælling om uken paa skolen.

IV C. Av Brekke „Ny engelsk læsebok for middelskolen“ læst statarisk og repetert: nr. 31 (3, 6, 7, 8), 32, 37, 39, 41, 46, 60 (2, 3, 4, 60, 51, 56, 57. Kurzorisk og ekstempore: nr. 6; 8, 16, 18, 24, 28, 34, 36, 38, 43, 44, 54, 61. Av Westerns grammatik fra § 55 og ut; derpaa repetert det hele. 1 skriftlig gjenfortælling paa skolen hver uke.

Fransk.

Gymnasiet.

I g. A. Av Bødtker og Høst's lærebok læst til s. 82 (*Les deux timides*) med forbigaaelse av enkelte av dialogene. De norske stykker er oversat dels paa tavlen, dels skriftlig

I g. B. Av Bødtker og Høst's begynderbok læst og repetert til p. 70. Likesaa grammatikken s. 126—159. De fleste av de norske stykker oversat dels skriftlig, dels paa tavlen.

2 g. A. Av begynderboken fra side 93 ut boken (delvis ekstempore). Av Bødtker og Høst's læsebok side 1—45, som ogsaa er repetert. Skriftlige øvelser paa tavlen.

2 g. B. Av Bødtker og Høst's læsebok er læst *Les deux timides* og *Les prisonniers*. Av læsestykker for gymnasiet læst, men ikke repetert, fra s. 1—55 og fra s. 73—102. Begynderbokens grammatik repetert.

3 g. A. Av Bødtker og Høst's læsebok side 43—63. Det hele pensum repetert. Ekstempore øvelser efter *Le Gendre de Poirier*.

3 g. B. Av samme læsebok fra side 73—103; skriftlige øvelser paa tavlen; grammaatik efter begynderboken samt delvis etter Knudsens franske grammaatik. Ekstempore efter Le Gendre de Poirier. Særskilt for engelsklinjen av læseboken side 103—115, 126—145, 193—200, ekstempore etter Kunning og Kapers læsebok og vanskeligere skriftlige øvelser paa tavlen.

Latin.

Gymnasiet.

2 g. B. Gjennemgaard „Latinsk elementærbok“ av Ording og læst og repetert formlæren efter Schreiners grammaatik. Hovedreglerne av syntaksen væsentlig muntlig. Av Schreiners: Latinske læsestykker er læst og repetert 30 sider (fra kap. 1 til 48) av Cæsars optegnelser om krigen i Gallien. Nogle faa sider kurorisk.

3 g. B Læst og i det væsentlige repetert av Schreiners „Læsestykker“ Milo og Clodius, Cæsars død, Av Cæsars optegnelser om krigen i Gallien, Livius: Romas indtagelse af Gallerne, og Passene ved Caudium, Plinius's brev til Tacitus og til keiser Trojan, Dommedag, Ciceros: Pro lege Manilia, Livius: 21de bok 28 sider. Schreiners grammaatik. Hver uke en skriftlig oversættelse hjemme og paa skolen.

Historie.

Gymnasiet.

1 g. A og B. Ræders Oldtidens historie læst ut. Repetert til „Rom som republik“. Læst Schjøth og Lange: Lærebok i Verdenshistorie I til „Innocens 3, 1198—1216“.

2 g. A. Schjøth og Langes verdenshistorie I læst og repetert. Johnsen og Tord. Pedersen: Norges historie for gymnasiet til 5te tidsrum.

2 g. B. Schjøth og Langes verdenshistorie fra første korstog og boken ut. Derefter læst Osc. Johnsns lærebok i den nyeste historie til Napoleons keiserdømme. Videre Norges historie til 1660 etter Johnsen og Pedersens lærebok. Av „historisk læsning“ er gjennemgaat: Keiser Fredrik d. 2den, Vandring gjennem byen, Indledning til den franske revolution, William Pitt.

3 g. A. Osc. Johnsns: Den nyeste tids historie læst. Johnsen og Pedersen Norges historie ut fra 1814. Det hele pensum repetert. Av Tarangers samfundslære maatte eleverne læse de viktigste avsnit vaa egen haand, da tiden ikke strak til paa skolen.

3 g. B. Schjøth og Langes læsehok nr. 2 læst. Johnsen og Pedersens Norges historie læst fra Norge i 1814 boken ut. Derefter repetert Ræders oldtidens historie, de viktigste dele av Schjøth og Langes lærebok nr. 1, hele bok nr. 2 samt Norgeshistorien. Av „Læsning for gymnasiet“ læst og repetert nr. 6, 10 og 11 samt utvalgte dele av „Aktstykker“, utgit ved N. Østbye.

Middelskolen.

I A, B, C, D og E. Læst og repetert Ræders historie til 1319.

II A. Av Ræders bok læst og repetert fra Olav den hellige til tretiaarskrigen.

II B og D. Læst og repetert Ræders historie fra „Nordens historie til 1119“ til Sverige 1523—1660, Vasasleget.

II C. Av Ræders bok læst fra a) Norge til b) Sverige under avsnittet Norden til 1319; dernæst læst til Tretiaarskrigen og repetert til Kristian den 3die.

III A og B. Ræders lærebok: Læst og repetert fra „Sverige 1523—1660“ til „Den hellige alliances tid“.

III C. Av Ræders bok læst og repetert fra Tretiaarskrigen til Ludvig Filip.

III D. Læst og repetert Ræders historie fra Tretiaarskrigen til Revolutionen i 1848 i Tyskland.

IV A, B og C. Ræders lærebok for middelskolen fra Julirevolutionen og ut. Derefter er hele eksamenspensumet repetert.

Geografi.

Gymnasiet.

2 g. A og B. Læst og repetert Haffner og Werenskjolds lærebok.

3 g. A. Læst og repetert Alexanders: Matematisk geografi.

Middelskolen.

I A, B, C, D og E. Læst og repetert Reusch's geografi til Frankrig.

II A, B, C og D. Læst og repetert fra Frankrike det resterende av Europas geografi samt Asien og Afrika.

III A, B, C og D. Læst og repetert De fremmede verdensdele og avsnittet om matematisk, fysisk og politisk geografi. De sidste timer gjennemgaat en del av Norge.

IV A, B og C. Reusch's geografi for middelskolen fra side 182 (litt astronomi) og ut. Derefter er hele boken repetert.

Naturfag.

Gymnasiet.

I g. A og B. Iohannesen og Nicolaysen: Lærebok i Kemi læst og repetert. Knudsen og Falk: „Det menneskelige legeme II“ læst og repetert.

2 g. A. (Fysik). Isachsens fysik læst hele første del og av anden del til elektrostatik. Derefter repetert pensumet. Eleverne har regnet fysikopgaver hjemme hver uke og enkelte gange paa skolen.

3 g. A. (Fysik). Isachsen og Holtmanns lærebok fra § 397 boken ut. Repetition av det hele pensum.

3 g. A og B. (Biologi). Bonnevies Zoologi læst og repetert. Resvolls botanik læst og delvis repetert.

Middelskolen.

I A og C. Sørensens Zoologi læst og repetert til Fiskene. Sørensens botanik læst og repetert til den sammenhængende behandling av plantefamiliene. 20 planter presset. Botanisertur høst og vaar.

I B. Zoologi: Læst og reptert til padderne. Botanik: Læst og repertert til planternes ytre dele.

I D og E. Zoologi: Læst og repetert av Sørensens lærebok om pattedyr, fugle, krybdyr, paddor og fiske.

Botanik: Sørensens lærebok læst og repetert til den sammenhængende beh. av plantefamilierne.

II A. Zoologi: Læst og repetert fra krybdyrene til edderkoppene. Læst ut boken. Botanik: Læst og repetert fra Soleiefamilien til Rakletrærne.

II B og C. Læst ut Zoologien. Repetition. Gjennemgaat plantefamilierne. Botanisert.

II D. Sørensens Zoologi fra fiskene boken ut læst og repetert. Sørensens botanik fra Soleiefamilien til blomsterløse planter læst og delvis repetert. 40 planter presset. Botanisertur høst og vaar.

III A, B og D. Repetert zoologien og botanikken. Plantebestemmelser, lidt om planternes indre bygning og liv. Knudsen og Falk: Det menneskelige legeme I.

III N. Knudsen og Falch: Det menneskelige legeme I læst og repetert. Derefter repetition av de hvirvelløse dyr og de viktigste plantefamilier.

IV A, B og C. Henrichsens fysik læst og repetert.

Matematik.

Gymnasiet.

1 g. A og B. Johannesens aritmetik læst til rækker. Det meste repetert. Johannesens geometri læst og repetert til polygonberegnung. Hjemmeopgaver hver uke. Skoleopgaver som regel likesaa.

2 g. A. Av O. Johannesens lærebok i aritmetik de avsnit som kun læses paa reallinjen. O. Johannesens geometri fra cirkelberegnung. O. Johannesens trigonometri (hele boken). Guldbergs stereometri (hele boken). Guldbergs analytiske geometri til ellipsen.

2 g. B. Johannesens korte kursus i trigonometri. Aritmetikken repetert. Geometri: Læst cirkelberegnung og repetition. Massevis av opgaver.

3 g. A. Analytisk geometri: Læst ut hele pensumet fra hyperbelen etter Guldbergs lærebok. Funktionslære: Læst hele pensumet etter Elling Holst's lærebok. Repetert hele det matematiske pensum. Hjemmeopgaver hver uke. Skoleregning andenliver uke 2 sammenhængende timer. Ålfsens oppgavesamling og Bergs artiumsopgaver benyttet.

Middelskolen.

I A, B, C, D, E. Gjennemgaat de fire regningsarter i almindelig brøk og decimalbrøk. Hjemme- og skoleopgaver en gang hver uke. Hoderegning. Regnskapsførsel. Geometri: Første halvaar 1 time og andet halvaar 2 timer pr. uke. Gjennemgaat 1ste og 2det hefte av Eliassens: Forberedende geometriske øvelser.

II A. Av Johannesens aritmetikk læst 1ste bok og repetert til og med divisjon av polynomer. Av Eliassens geometri læst og repetert til parallelle linjer. Johannesens regnebok 3die hefte reguladetri, procent- og renteregning.

II B og C. Johannesens aritmetik læst og repetert til division av polynomer. Eliassens geometri læst 1ste bok. Det meste repetert. Johannesens regnebok 3die hefte til renteregning. Hjemmeopgaver og som regel skoleopgaver hver uke.

II D. Johannesens aritmetik læst og repetert til „Primtal“. Eliassens geometri læst og reptert til „Parallelle linjer“. Johannesens regnebok 3die hefte til „Renteregning“. Hjemmeopgaver som regel hver uke, og ofte prøveregning paa skolen.

III A. Johannesens aritmetik fra division av polynomer til opgaver av 1ste grad med 1 ukjendt læst og repetert. Eliassens geometri 2den og 3die bok, læst og repetert. Johannesens regnebok 3. hefte, renteregning, obligationer og veksler. Klingenbergers regnskapsførsel: Kasseregnskap med sammendrag. Hjemmeopgaver og som regel skoleopgaver hver uke.

III B. Som i III D, men i geometri læst til 3die bok.

III C. Som i III D. I geometri dog bare til fladeberegning. Regnskapsførsel kun opgaverne i Ole Johannesens regnebok. Blandede opgaver.

III D. Ole Johannesens aritmetik fra division til opgaver av 1ste grad med 1 ukjendt. Eliassens geometri fra parallelle linjer til cirkelberegning. Det hele repetert. Praktisk regning: Procent- og renteregning, obligationer og veksler etter Ole Johannesens regnebok 3die hefte. Simpel regnskapsførsel etter Klingenbergers opgavebok. Hjemme- og som regel skoleopgaver hver uke.

IV A og C. Johannesens aritmetik: Læst fra ligningers ordning ut boken, derefter repetert hele boken. Eliassens geo-

metri: Læst fra cirkelberegnung ut boken og derefter repetert. Johannessens regnebok: Om veksler, delings- og selskapsregning, blandingsregning og rentes rente. Løsning av opgaver i de forskjellige avsnit.

IV B. Johannessens aritmetik: Læst fra ligninger boken ut. Repetert det hele. Eliassens geometri: Cirkelens omkreds og flateindhold ut boken læst. Repetert hele boken. Johannessens regnebok: Delings- og selskapsregning. Repetert 3die hefte.

Tegning.

Gymnasiet.

2 g. A. Efter Petersens opgavesamling til legemers skjæring med planer.

3 g. A. Skjæring mellem Legemer og planer. Utfoldninger. Opgaver (væsentlig artiumsopgaver) efter Pettersens opgavesamling.

Middelskolen.

Med formaalet for den nye frihaandstegneundervisning: at utvikle barnets iagttagelsesevne, lære det at se og øve det i ved tegning at gjengi hvad det ser omkring sig, har tegneøvelserne fra I til IV middelklasse været drevet med tegning efter bruksgjenstande og naturformer. Der har været tegnet etter øiemaal, og til støtte for dette har sigtemalet været øvet. Som det har gjeldt for eleverne at gjengi gjenstandens form, har de ogsaa saavidt mulig fått i opgave paa grundlag av egne iagttagelser at gjengi dens farve dels ved enkle overlægninger med lettere toner, dels ved mere gjennemført utarbeidelse. Efterhaanden har man saavel i blyant alene som i farvelægning indøvet virkningen av lys og skygge. Tegningen har været utført med blyant; til farvelægningen har været anvendt dels farvestifter, dels vandfarver.

I I middel har øvelserne væsentlig omfattet plane gjenstande eller saadanne som nærmest viser sig plane eller flate, saasom spade, sag, øks, blade og videre fremover; vognhjul m. v.

I II middel er man gåaet over til de 3 dimensioner med øvelser som blomsterpotte, malerpøs, mugge, krus, blomstervase, gryte, tragt o.s.v.; blade, frugter.

I III middel lignende gjenstande i vanskeligere stillinger; kaffe- og tekande, slæde, vugge, høvl, murske, skrustikke, kurve, støvler, hatter, luer m. v. i forskjellige stillinger. Skyggelægning, valgfri farvelægning.

I IV middel fortsættelse; tegning av større gjenstande i forskjellige avstande. Naturformer: utstoppede dyr, navnlig fugle; sommerfugle, hummer, krabbe, blomster, dels enkeltvis, dels i sammenstilling. Skyggelægning; valgfri farvelægning.

Skrivning.

I A, B, C, D, E. Damms skrivebøker 2det og 3die hefte.

II A, B, C, D. Damms skrivebøker 3die og 4de hefte.

III A, B. Damms skrivebøker 4de og 5te hefte.

III C. Damms skrivebøker 5te og 6te hefte.

III D. Damms skrivebok 4de hefte.

IV A, B, C. Damms skrivebøker 6te og 7de hefte.
Øvelser i haandskrift etter diktat.

Haandarbeide.

I m. Strikket et par smaa barnestrømper, heklet en lommetørklæmappe og sydd et putevar. Maskin er brukt.

II m. Strikket et par vanter med et let mønster, sydd et par benklæder. Alle sømmer og stikninger er sydd paa maskin. Strikket 1 strømpe, heklet en lommetørklæmappe. Linninger og fald i haanden.

III m. Strømpens beregning er gjennemgaat. Paa grund av vanskeligheten med at skaffe garn har elevene bare strikket hæl og taa. Heklet og føret en lommetørklæmappe, stopning, lapping paa rutet tøi, hulfald, knaphul, isyning av baand, hegter og knapper.

IV m. Heklet en besætning til et linnet, klippet og syet et linnet. Strikket færdig en strømpe fra kl. III. Strømpens beregning gjennemgaat. Strikket hæl og taa.

Sløid.

Dels i tilslutning til Kjenneruds modelrække og tegninger, dels efter egne tegninger er i skoleaaret gjennemgaat følgende arbeidsmaater :

I m. Spikring, skruning og indfældning.

II m. Sammenfældning og gradering.

III m. Repetitionsøvelser i gradering, samt fugning.

IV m. Tapning og sinkning.

Der er i III og IV klasse utført en hel del større arbeider, tildels i ek som elevene selv har anskaffet. Disse arbeider har i særlig grad hat evne til at fange elevenes interesse.

Gymnastik.

Gymnasiet.

Partiinddeling.

1ste parti 2den og 3die gymn.klasse
2det — 1ste gymn.klasse

3die parti	4de	middelklasse	
4de	—	3die	— A.
5te	—	3die	— B og C.
6te	—	2den	—
7de	—	1ste	— A.
8de	—	1ste	— B, C og D.

1 g. A og B. Gjennemgaat Bentzens tabeller XV til og med XXV. Repetition og videre utdannelse med hensyn til idræt, svømmøvelser m. v.

2 g. A og B. Som for 1ste gymnasieklasses.

3 g. A og B. Repetition av alt hvad foran er nævnt. Skytning paa skytebane kunde desværre ikke utføres, da begge i byen værende skytebaner stadig var optat af nøytralitetsværn av armé og marine.

Middelskolen.

I A, B, C, D og E. Gjennemgaat Bentzens tabeller I til VIII. I fint veir gymnastik ute — i Retranchementet — med øvelse i fotball og langball samt øvelse i idræt som længde-, 2- og 3-stegsprang samt høidesprang.

I vinter var der noksaa længe godt føre, og der blev da øvet skiløpning, kjælkeakning paa Odderøen og Grim, likesom ogsaa en del timer anvendtes til skøiteløpning.

Endel svømmøvelser og badning høsten 1915 og sommeren 1916.

II A, B, C, D. Gjennemgaat Bentzens tabeller V—XII. Forøvrig samme øvelser som for I middelklasse med hensyn til idræt og sport og badning (svømmøvelser).

III A, B, C, D. Gjennemgaat Bentzens tabeller X—XIV. Forøvrig fortsatte øvelser med hensyn til fotball, langball, idræt, sport og svømmøvelser m. v. Skytning paa 15 m.s avstand med reducert ladning (0,5 g.) foretatt).

IV A, B, C, D. Repetition av Bentzens tabeller I – XVI, likesom ogsaa repetition og videre utdannelse med hensyn til al tidligere nævnt gymnastik ute, sport og idræt, svømmeøvelser naturligvis iberegnet. Diskos-, kugle- og spydkast øvet.

Sang.

Middelskolen.

I A, B, C, D, D. Indstuderet linjesystemet, diskantnoter, pauser. Takt og rytmer. Aandedrætsøvelse ved bevægelse av mellemgulvet er altid timens første øvelse. Toneansættelse med nasalklang, hodeklang og delvis brystklang. Bygning av scala. C og G-dur med tilsvarende tonisk treklang og kvart-acord. Gehør og notesang. Enstemmige vokaløvelser. Koraler samt en- og to-stemmige sange efter Koppangs sangbok.

II A, B, C, D, E. Træføvelser efter formelmetoden. F-dur skala samt repetert av C-G skala. Moll melodisk og molltreklang i motsætning til dur. Solfegier. Tegnøvelser, En-, to- og tre-stemmige sange.

Selvfølgelig blir fremskridt og sikkerhet i disse ting meget forskjellig for de forskjellige klassers vedkommende. En klasse med bare piker bringes altid længere frem end en klasse hvor piker og gutter arbeider sammen.

III A, B, C, D. I disse klasser arbeides meget med træfsikkerhet og rytmik. Takt og tempoforstaaelse. Først slaar alle elever samlet takt under sangen, derefter en og en med taktstok fra podiet. Sangøvelserne maa her deles i forskjellige avdelinger grundet elevernes forskjellige registeromfang. Melodisk og harmonisk mollskala samt bassnoter. Tekstbehandling kræver her specielt meget arbeide.

Disse klasser sang samlet ved skoleaarets eksamensfest: Brudekoret av Lohengrin, Vi vandre med freidig mod samt Gymnastik-marschen: Mot i brystet, vet i panden o.s.v.

IV A, B, C. Kun piker fortsatte med videre skalaøvelser i dur og moll og kromatiske øvelser. Vocalicer under legato og staccato behandling.

Udmerkede stemmer og varm interesse bragte denne klasse meget langt saavel i gehør som notesang. De sang med lethet tostemmige sange fra bladet. Ved eksamen sang de som selvstændig kor: Til Sæters, Roselil og hendes moder og sammen med gymnaset: Tordenskjoldssangen, der blev foredraget for solo, kor og orkester-accompagnement.

Gymnasiets.

Øvelser efter Algot-Langes metode. Tekstbehandling med de tre fæstepunkter — bryst-, nasal- og hodeklang. Korlæsning i takt med svak stemme. Korlæsning med sammenbidte tænder forat fremtvinge læbegymnastik, der tydeliggjør alle vokaler. Tungespidsøvelser paa ste — sti — sta o. s. v. samt re — ri — ra o. s. v. Her maa særlig arbeides med r forat faa den frem paa tungen. For pikernes vedkommende ogsaa koloratur-passager efter von zur Mühlens metode.

Firstemmige sange av Oscar Borgs skolesangbok samt Tordenskjoldssangen med barytonsolo.

Middelskoleeksamen 1913–1916.

Hovedkarakteren er tilføjet i (). For dem som har tat indskrænket fagkreds, er tilføjet (Indsk. fagk.).

1914

1. Aarstøl, Gunnar (Tf.)	35. Tobiassen, Trygve (Tf.)
2. Bergh, Erling (Tf.)	36. Trovaag, Ole (Tf.)
3. Bertelsen, Bernhard (Tf.)	37. Andersen, Bergljot (Tf.)
4. Christensen, Ommund (M.tf.)	38. Asbjørnsen, Ingerid (Tf.)
5. Egelandsdal, Trygve (M.tf.)	39. Berg, Andrea (Tf.)
6. Eriksen, Birger (M.tf.)	40. Borgen, Olivia (Ng.tf.)
7. Eriksen, Wilhem (fritat i 2 forskj. fag.)	41. Danielsen, Anna (M.tf.)
8. Fennefos, Tord. (Tf.)	42. Emmanuelsen, Alvhild (Tf.)
9. Frank, Ole (M.tf.)	43. Eriksen, Aagot (M.tf.)
10. Frølich, Per (M.tf.)	44. Frank, Odine (M.tf.)
11. Gundersen, Christian (Tf.)	45. Hagen, Sigfrid (Tf.)
12. Hofstad, Thorolf (Tf.)	46. Hamre, Gudrun (Tf.)
13. Hübert, Bjørn (Ng.tf.)	47. Jensen, Hedvig (M.tf.)
17. Jakobsen, Rolf (Tf.)	49. Jørgensen, Margrete (Tf.)
19. Jensen, Jørgen (Tf.)	49. Kraus, Esther (M.tf.)
20. Jørgensen, Rolf (Tf.)	50. Marcussen, Lucy (Ng.tf.)
21. Kloumann, Erling (Tf.)	51. Moe, Helga (Tf.)
22. Langfeldt, Trygve (M.tf.)	52. Narvig, Ingerid (Tf.)
23. Lunde, Alf (Tf.)	53. Olsen, Olga Dahl (Tf.)
24. Marcussen, Rudolf (Tf.)	54. Olsen, Ruth (Tf.)
25. Moe, Didrik (Tf.)	55. Petersen, Signe (Tf.)
26. Pedersen, Sverre (Tf.)	56. Ringøen, Asta (Tf.)
27. Pettersen, Wilhelm (Tf.)	57. Rosenkilde, Ellen (M.tf.)
28. Reinhardt, Otto (Tf.)	58. Sellæg, Ingerid (Tf.)
29. Salvesen, Sigurd (Tf.)	59. Skajaa, Borghild (Tf.)
30. Sars, Einar (Tf.)	60. Strandenes, Synnøve (M.tf.)
31. Skogen, Sigurd (Tf.)	61. Stray, Gunhild (Tf.)
32. Steffensen, Arthur (M.tf.)	62. Sødal, Dagny (Tf.)
33. Svendsen, Lars (Tf.)	63. Tellefsen, Gunhild (Tf.)
34. Torkildsen, Wilhelm (Tf.)	64. Westly, Ingerid (Tf.)
	65. Willoch, Borghild (M.tf.)
	66. Østern, Bergljot (Ind. fagk.)

Tillægsprøve til lærereksamen:

1. Fjermedal, Aslak.
2. Mæsel, Olav.
3. Skjeldsog, Gunnar.

8 elever bestod ikke eksamen.

3 privatister bestod ikke tillægsprøve i tysk.

Tillægsprøve i tysk:

- Lauvdal, Arne.
Stray, Syvert.

1915

1. Aasen, Sigurd (Tf.)
2. Abel, Birger (Indsk. fagk.)
3. Andersen, Erling (M.tf.)
4. Christensen, Alv (Tf.)
5. Engeland, Ingemann (M.tf.)
6. Faaland, Thorleif Joh. (Tf.)
7. Flaate, Rolf (Tf.)
8. Griff, Ivar (Indsk. fagk.)
9. Gundersen, Brynjulf (M.tf.)
10. Holmesland, Trygve
(Indsk. fagk.)
11. Jensen, Per (Indsk. fagk.)
12. Jerstad, Oskar (M. tf.)
13. Lie, Trygve (Ng.tf.)
14. Lingren, Frithjov (Tf.)
15. Ludvigsen, Herman
(Indsk. fagk.)
16. Mosby, Alv (Tf.)
17. Natvig, Carl (Tf.)
18. Olsen, August (Tf.)
19. Olsen, Jørgen T. (M.tf.)
20. Olsen, Svend (Indsk. fagk.)
21. Persen, Erling (M.tf.)
22. Ramm, Sverre (Tf.)
23. Refsnes, Kaare (Tf.)
24. Reinhardt, Wilhelm (Tf.)
25. Salvesen, Alv (Tf.)
26. Støylen, Halstein (M.tf.)
27. Svendsen, Harry (Tf.)
28. Svendsen, Kristen (Tf.)
29. Svendsen, Mardon (Tf.)
30. Tellefsen. Olav (M.tf.)
31. Tharaldsen, Ragnar
(Indsk. fagk.)
32. Tønnesen, Jakob (Tf.)
33. Andreassen, Gudrun (Tf.)
34. Birkeland, Ruth (Tf.)
35. Bydal, Marie (Indsk. fagk.)
36. Eckhoff, Agnes (M.tf.)
37. Evensen, Mally (Tf.)
38. Grændsen, Astrid
(Indsk. fagk.)
39. Hansen, Sigrid (Tf.)
40. Holst, Thora (Tf.)
41. Høye, Yngvild (Tf.)
42. Igglebæk, Aasta (M.tf.)
43. Isefjær, Ellen (M.tf.)
44. Jakobsen, Ragna (Tf.)
45. Jensen, Tellevine (Tf.)
46. Jensen, Torbjørg (Tf.)
47. Johannessen, Gunvor (M.tf.)
48. Johansen, Thordis (Ng.tf.)
49. Kjerulf, Karen (Tf.)
50. Knudtzon, Marie (Tf.)
51. Larsen, Synnøve (M.tf.)

52. Magnusdal, Birgit (Tf.)	65. Vennesland, Marit (Indsk. fagk.)
53. Marcussen, Ingrid (M.tf.)	66. Vindenæs, Johanne (M.tf.)
54. Martens, Nora (M.tf.)	67. Ørbech, Sigrid (Tf.)
55. Moe, Siren (Indsk. fagk.)	
56. Narvig, Aasta (Tf.)	
57. Olsen, Gusta (Indsk. fagk.)	
58. Roseth, Arnhild (M.tf.)	
59. Smeby, Ethel (Tf.)	
60. Smith, Rakel (Tf.)	
61. Strandenes, Sonja (M.tf.)	
62. Sørensen, Torine (Tf.)	
63. Tellefsen, Ruth (M.tf.)	
64. Torbjørnsen, Liv (Tf.)	

2 elever bestod ikke eksamen.

Privatister:

1. Birkeland, Andreas
(Indsk. fagk.)
2. Frerechs, Bertrand (Ng.tf.)
3. Hannaas, Oskar
(fritat i 2 færdighedsfag).

Tillægsprøve til lærereksamen:

Lande, Aasulv Torsen

1916.

1. Balchen, Bernt (indsk. pr.)	21. Petersen, Finn (Tf.)
2. Balchen, Bjørn (Tf.)	22. Sellæg, Ragnar (Tf.)
3. Bergh, Ragnar (Ng.tf.)	23. Sevaldrud, Olav (indsk. pr.)
4. Drangsholt, Kristian (Tf.)	24. Simonsen, Ragnar (do.)
5. Galteland, Nils (Ng.tf.)	25. Staalesen, Josef (Tf.)
6. Gerrard, Johan (indsk. pr.)	26. Styhr, Harald (M.tf.)
7. Gjøby, Tor (Tf.)	27. Svalland, Gunnar (Tf.)
8. Grøgaard, Birger (M.tf.)	28. Svendsen, Erling (Tf.)
9. Gundersen, Eyolf (Tf.)	29. Syvertsen, Sverre (Tf.)
10. Hansen, Erling (Tf.)	30. Thorvaldsen, Sverre (Tf.)
11. Hansen, Finn (Tf.)	31. Tobiassen, Bjarne (Tf.)
12. Hansen, Johan (indsk. pr.)	32. Woxholdt, Andrew (M.tf.)
13. Holmquist, Karl Gustav (Tf.)	33. Wulf, Anders Kristian (Tf.)
14. Johannessen, Bernh. (M.tf.)	34. Østern, Bjarne (indsk. pr.)
15. Johansen, Finn (Tf.)	
16. Jørgensen, Lars (indsk. pr.)	35. Aarstøl, Martha (Tf.)
17. Korperud, Gunnar (Tf.)	36. Andersen, Margit (Tf.)
18. Korsvik, Tellef (indsk. pr.)	37. Bernhoft, Katrine (M.tf.)
19. Marcussen, Otto (Tf.)	38. Bonnevie, Dorthea (M.tf.)
20. Peersen, Ragnar (Tf.)	39. Borch, Esther (M.tf.)

40. Christie, Amalie (Tf.)
 41. Eriksen, Astrid (Tf.)
 42. Florentz, Lilla Rye (Tf.)
 43. Gulbransen, Elisabeth (Tf.)
 44. Haanes, Ruth (Tf.)
 45. Hagtvedt, Esther (Tf.)
 46. Holmesland, Ragnh. (M.tf.)
 47. Jolinsen, Gudrun (M.tf.)
 48. Karstensen, Jennevie (M.tf.)
 49. Kraus, Kristine (M.tf.)
 50. Langfeldt, Hanne (Tf.)
 51. Midtgård, Anna (indsk. pr.)
 52. Moe, Louise (Tf.)
 53. Narvik, Gunvor (Tf.)
 54. Nilsen, Gyda (Tf.)
 55. Salvesen, Martha (M.tf.)
 56. Smeby, Wenche (Tf.)

57. Svendsen, Lilly (M.tf.)
 58. Sødal, Ingeborg (M.tf.)
 59. Torstensen, Karen (Tf.)
 60. Torsvik, Margit (Tf.)

Privatister :

1. Hansen, Trygve (fornyet pr.
i gymn.)
 2. Solvang, Anders Jensen (do.)

Tillægsprøve til lærereksamens:

Skaamedal, Sigurd.

Tillægsprøve i tysk:

Moe, Siren.

Tillægsprøve i engelsk:

Birkeland, Andreas.

7 elever og 1 privatist bestod ikke eksamen.

VII. Eksamener.

A. Middelskolens avgangseksamen.

Censorer ved den skriftlige prøve i 7de kreds.

1914

Norsk stil: Overl. Fladmark, Kr.sand.
 Lærer S. Helle, Lillesand.
 Varamand:
 Overl. Schjøtt, Kr.sand.

Tysk stil: Overl. Johansen, Kr.sand.
 Frøken Brager, Lillesand.
 Varamand:
 Overl. Stang, Kr.sand.

*Engelsk
gjenf.:* Overl. Horneman, Kr.sand.
 Overl. Salvesen, Kr.sand.
 Varamand:
 Overl. Stang, Kr.sand.

Matematik: Overl. Oftedal, Kr.sand.
 Overl. Franzen, Mandal.
 Varamand:
 Overl. Vesthassel, Farsund.

1915

Overl. Munch, Kr.sand.
 Fru Egeland, Mandal.
 Varamand:
 Overl. Schjøtt, Kr.sand.

Overl. Hoffmann, Kr.sand.
 Frk. Brager, Lillesand.
 Varamand:
 Overl. Jørgensen, Kr.sand.

Overl. Andresen, Kr.sand.
 Overl. Salvesen, Farsund.
 Varamand:
 Overl. O. Johnsen, Kr.sand.

Overl. Hougen, Kr.sand.
 Lærer Lund, Lillesand.
 Varamand:
 Overl. Vesthassel, Farsund.

1916

Overl. Munch, Kr.sand.
 Lærer S. Helle, Lillesand.
 Varamand:
 Overl. Jensen, Mandal.

Overl. Johansen, Kr.sand.
 Overl. Salvesen, Farsund.
 Varamand:
 Overl. Schjøtt, Kr.sand.

Frøken Aagaard, Kr.sand.
 Overl. Müller, Kr.sand.
 Varamand:
 Overl. Hoffmann, Kr sand

Overl. Oftedal, Kr sand.
 Overl. Franzen, Mandal.
 Varamand:
 Overl. Berg, Kr sand.

Eksamener.

Censorer ved muntlig prøve i følgende sag hvori der avholdtes prøve:

	1914	1915	1916	
Klasse a	<i>Norsk:</i> Skoleinsp. Svensen, Kr.sand. <i>Engelsk:</i> Fru Egeland, Mandal. <i>Naturfag:</i> Overl. Vesthassel, Farsund. <i>Tegning:</i> Overl. Vesthassel, Farsund. <i>Religion III a:</i> Lærer Helle, Lillesand	<i>Engelsk:</i> Overl Salvesen, Farsund. <i>Geografi:</i> Kapt. Hellum, Uof.skolen. <i>Naturfag:</i> Overl. Vesthassel, Farsund. <i>Religion III:</i> Lærer Helle, Lillesand.	<i>Religion kl. III:</i> Overl Jensen, Mandal. <i>Norsk:</i> Skoleinsp. Svensen, Kr sand. <i>Naturfag IV:</i> Kapt. Keim, Uof.skolen. <i>Matematik:</i> Overl. Franzen, Mandal.	48
— b.	<i>Norsk:</i> Skoleinsp. Svensen, Kr sand. <i>Geografi:</i> Lærer Høgetveit, Farsund <i>Matematik:</i> Lærer Lund, Lillesand. <i>Naturfag III kl.:</i> Oveil. Franzen, Mandal.	<i>Religion IV:</i> Lærer Helle, Lillesand. <i>Matematik:</i> Overl. Franzen, Mandal. <i>Tysk:</i> Fru Baalsrud, Kr sand. <i>Religion III:</i> Lærer Helle, Lillesand.	<i>Tysk:</i> Overl Salvesen, Farsund. <i>Engelsk:</i> Overl Müller, Uof.skolen. <i>Historie:</i> Kateket Hagen, Farsund. <i>Naturfag kl. III:</i> Kapt. Keim, Uof.skolen.	
— c.	<i>Religion:</i> Lærer S. Helle, Lillesand <i>Tysk:</i> Overl. Stang, Uof.skolen. <i>Historie:</i> Skoleinsp. Svensen, Kr sand <i>Naturfag III c.:</i> Overl. Franzen, Mandal	<i>Norsk:</i> Skoleinsp. Svensen, Kr.sand <i>Tysk:</i> Overl. Müller, Uof.skolen. <i>Naturfag IV:</i> Overl. Vesthassel, Farsund <i>Naturfag III:</i> Lærer Lund, Lillesand.	<i>Religion kl III:</i> Overl Jensen, Mandal. <i>Engelsk:</i> Overl. Müller, Uof.skolen. <i>Geografi:</i> Lærer Høgetveit, Farsund <i>Matematik:</i> Overl. Franzen, Mandal	[1913]
— d.			<i>Religion III kl.:</i> Overl. Jensen, Mandal.	

B. Eksamens artium.

Censorer ved elevartium og privatistartium.

1914.

Elevartium:

- 3 g. real. Engelsk. Censor: Overlærer Waage, Arendal.
 Geografi. — — Hoelstad, do.
 3 g. sp. hist. og latin:
     Tysk. Censor: Overlærer Bøtker, Arendal.
     Historie. — Rektor Coll, do.
 1 g. B. Kemi og fysiologi. Censor: Overl. Suleng, do.

1915.

Elevartium:

- 3 g. real: Norsk. Censor: Overl. Jahr, Arendal.
 Fransk. — — Rønnow, do.
 3 g. sp. hist. og latin:
     Tysk. Censor: Rektor Danielsen, Arendal.
     Fransk. — Overl. Rønnow, do.
 2 g. sp. hist. og latin:
     Matematik. Censor: Overl. Holt, Arendal.

Privatistartium:

	Eksaminator.	Censor.
Norsk :	Overlærer Kraft.	Overlærer Sagen.
Tysk :	— Andresen.	— Jørgensen.
Engelsk :	— Johnsen.	— Horneman.
Latin :	— Sagen.	Rektor Bassøe.
Fransk :	— O. Johnsen	Overlærer Horneman.
Historie :	Rektor Bassøe.	— Sagen.
Geografi :	Overlærer Oftedal.	— Danielsen.
Matematik :	— Berg.	— Heggebø.
Fysik :	— Heggebø.	— Berg.
Biologi :	— Danielsen.	— Berg.

1916.**Elevartium:**

3 g. real: Norsk. Censor: Overl. Waage, Arendal.

Matematik. — — Suleng, do.

3 g. sp hist. og latin:

Engelsk. Censor: Overl. Holmesland, Arendal.

Historie. — Rektor Danielsen, do.

2 g sp. hist og latin:

Geografi Censor: Overl. Nymoen, Arendal.

1 g. A. Kemi og fysiologi. Censor: Overl. Suleng, Arendal.

Privatistartium:

Eksaminator	Censor.
-------------	---------

Norsk :	Rektor Midtgård.	Overlærer Kraft.
---------	------------------	------------------

Tysk :	Overlærer Kraft.	— Munch
--------	------------------	---------

Engelsk :	— O. Johnsen.	— frk. Horneman.
-----------	---------------	------------------

Fransk :	— O. Johnsen.	— Hoffmann.
----------	---------------	-------------

Historie :	Rektor Bassøe.	— Kraft.
------------	----------------	----------

Geografi :	Overlærer Oftedal.	— Berg.
------------	--------------------	---------

Fysik :	— Berg.	— Heggebø.
---------	---------	------------

Biologi :	— Danielsen,	— Berg.
-----------	--------------	---------

Matematik :	— Heggebø.	— Berg.
-------------	------------	---------

Latin :	— Sagen.	Rektor Bassøe.
---------	----------	----------------

Gymnastik :	Kaptein Hærem.	Kaptein Hellum.
-------------	----------------	-----------------

Realartium

Nr.	N a v n	Norsk stil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysik skr.	Norsk	Tysk
1	Benestad, Johannes	Tf.	Tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.
2	Eriksen, Olav Gustav .	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.
3	Gard, Egill Kaare Valgard	Ng.tf.	Tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	Tf.
4	Gauslaa, Olav	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.
5	Heggland, Sigurd	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.
6	Heiden, John Andreas .	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.
7	Holst, Gunnar	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.
8	Koren, Jess	Tf.	Tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	Tf.
9	Korperud, Toralf	M. tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.
10	Krohn, Sigvald	Tf.	Tf.	Ng.tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.
11	Kvanes, Knut	Tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.
12	Moe, Lorentz Christoffer Brun	Tf.	Tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	Tf.
13	Petersen, Arne Reinhardt	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.
14	Stabel, Peter Lorentz .	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.
15	Tønnessen, Andreas Lacinius	M. tf.	M. tf.	M. tf.	S. tf.	M. tf.	M. tf.
Privatister :							
1	Hølaas, Agnar Ørnulf .	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.
2	Klocker, Johan Fürst .	Tf.	Tf.	Ng.tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.
Utsat prøve :							
	Skajaa, Torleif		Ng.tf.		Tf.		

2 elever bestod ikke eksamen,

1914.

Engelsk	Fransk	Historie	Geografi	Kemi med fysiologi og biologi	Fysik	Matematik	Gymnastik	Sum	Antal fag	Hoved- karakter
Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	28	14	Tf.
Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	39	14	M. tf.
M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	26	14	Tf.
Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	34	14	Tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	40	14	M. tf.
Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Fritat	34	13	M. tf.
M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	30	14	Tf.
Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	36	14	Tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	39	14	M. tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	33	14	Tf.
Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	32	14	Tf.
M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	31	14	Tf.
Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	31	14	Tf.
Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	25	14	Tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Fritat	40	13	S. tf.
M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Ng.tf.	M. tf.	30	14	Tf.
M. tf.	Tf.	Ng.tf.	Tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	27	14	Tf.
Ng.tf.	Ng.tf.				M. tf.					

Realartium

Nr.	N a v n	Norsk stil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysik skr.	Norsk	Tysk
1	Aasen, Olav	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.
2	Carlsen, Rolf	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.
3	Grøgaard, Rolf	Ng.tf.	M. tt.	Tf.	Tt.	Tf.	Tf.
4	Haaversen, Guthorm Andreas	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tt.	M. tf.
5	Hagen, Thomas	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.
6	Heggelund, Bjarne	Tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.
7	Juell, Augusta	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.
8	Koren, Tollef	Tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	Ng.tf.
9	Mosby, Olav	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.
10	Nicolaysen, Vilhelm Bernhoft	Tf.	Ng.tf.	Tf.	M. tt.	Tf.	M. tf.
11	Omdal, Trygve	Tf.	Tf.	Tf.	Ng.tf.	M. tf.	M. tf.
12	Refsum, Sverre	Tf.	Ng.tf.	M. tf	M. tf.	M. tt.	M. tf.
13	Rummelhoff, Julie	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.
14	Salvesen, Toralf Marius	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.
15	Storm, Rolf	Tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.
16	Stray, Syvert	M. tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	M. tf.	Tf.
17	Svensen, Finn	Tf.	Tf.	Ng.tt.	Ng.tf.	Tf.	Tf.
18	Tangen, Halldan	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.

Alle anmeldte bestod eksamen.

1915.

Engelsk	Fransk	Historie	Geografi	Kemi med fysiologi og biologi	Fysik	Matematik	Gymnastik	Sum	Antal fag	Hoved- karakter
Tf.	Tf.	Tf	Tf	Ng.tf.	Tf,	Ng.tf.	Tf	22	14	Ng. tf.
Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf	Ng.t .	Tf	23	14	Ng. tf,
Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf	Tf,	Fritat	28	13	' f.
M. tf.	Tf.	M. tt.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf,	32	14	Tf
Ng.tf.	Ng.tf.	Tf	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	20	14	Ng. tf.
Tf	Tf.	Tf.	Tf	Tf.	M. tt.	Tf.	M. tf.	27	14	Tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf	—	36	14	M. tf.
Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf	Tf.	26	13	Tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Fritat	37	14	M. tf.
Tf.	M. tf	M. tf.	M. tf	Tf.	M. tf	M. tf.	M. tf.	35	13	M. tf.
Tf.	Tf.	M. tf	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tt.	Fritat	31	14	Tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tt.	M. tt.	M. tf.	M. tf.	39	13	M. tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	—	38	14	M. tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	41	14	M. tf.
Tf.	Tf	M. tf.	M. tf	Tf.	M. tf	Tf.	M. tf.	31	14	Tf.
Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf	M. tf.	30	14	Tf.
Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf	Tf.	M. tf.	27	14	Tf.
Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tt.	Tf.	Tf.	29	13	Tf.

Realartium

Nr.	N a v n	Norsk stil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysik skr.	Norsk	Tysk
1	Dag, Ragnar	Tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf	
2	Hagtvedt, Arne	Ng.tf.	Tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	M. tf.
3	Heggland, Gunnar	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.
4	Holmesland, Eilif	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.
5	Holst, Johan Collett . .	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.
6	Iveland, Thomas Kristian	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.
7	Lauvdal, Arne	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.
8	Lindbom, Hans Georg . .	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.
9	Malterud, Alv Henry . .	Tf.	Tf.	Ng.tf.	M. tf.	Tf.	Tf.
10	Refsnes, Egil	Ng. tf.	Ng. tf.	Ng. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.
11	Sørensen, Erling Heide .	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.
12	Westbøe, Anders Ragnvald	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.
13	Willoch, Trygve Isaachsen	M. tf	M. tf	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.
Privatist:							
	Tønnesen, Cecilie Johanne	—	Ng. tf.	Ng. tf.	Tf.	—	M. tf.

Privatisten har avlagt tillægsprøve til lærereksamen.

1 elev og 1 privatist bestod ikke eksamen.

1916.

Engelsk	Fransk	Historie	Geografi	Kemi med fysiologi og biologi	Fysik	Matematik	Gymnastik	Sum	Antal fag	Hoved- karakter
Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Fritat	23	13	Tf.
M. tf.	T. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	32	14	Tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	39	14	M. tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	42	14	S. tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	40	14	M. tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	41	14	M. tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	38	14	M. tf.
M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Fritat	35	13	M. tf.
Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	32	14	Tf.
M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	32	14	Tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Ng. tf.	37	14	M. tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	39	14	M. tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	39	14	M. tf.
Ng. tf.	M. tf.	—	—	M. tf.	Tf.	M. tf.				

Artium paa den sproglige

Nr.	Navn	Norsk stil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk
1914.							
1	Holmesland, Kathrine . . .	Tf.	Tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	M. tf.	Tf.
2	Holst, Elisa	Tf.	Tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	M. tf.	Tf.
3	Johnsen, Bergljot	Tf.	M. tf.	Ng.tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.
4	Knudtzon, Nina	Tf.	Tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	M. tf.	Tf.
5	Ohme, Ingerid Elise . . .	Tf.	Tf.	Tf.	Ng.tf.	M. tf.	Tf.
6	Spilling, Adine Marie . . .	M. tf.	S. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.
7	Sømming, Bergit	Tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	M. tf.	Tf.
Alle bestod eksamen.							
1915.							
1	Borch, Aslaug	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	M. tf.	Tf.
2	Hansen, Roy James	Ng.tf.	Ng.tf.	M. tf.	Ng.tf.	M. tf.	Tf.
3	Henriksen, Theodora Marie	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.
4	Johnsen, Jens	Tf.	Tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Ng.tf.
5	Johnsen, Johan Petter . .	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.
6	Knudsen, Erling Georg . .	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.
7	Vindenæs, Haldis	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.
8	Vindenæs, Karen Dorothea	Tf.	Tf.	Ng.tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.
Privatister:							
	Jakobsen, Alvild	Ng.tf.	Tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.
	Zvilgmeyer, Annie	Ng.tf.	Tf.	Maateig	Ng.tf.	M. tf.	Tf.

En privatist bestod ikke eksamen.

historiske linje.

Engelsk	Fransk	Historie	Geografi	Naturfag	Matematik	Gymnastik	Sum	Antal fag	Hoved-karakter
Tf.	M. tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	Ng.tf.	—	22	12	Tf.
M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Ng.tf.	—	25	12	Tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Ng.tf.	—	29	12	Tf.
Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	—	27	12	Tf.
M. tf.	M. tf.	Ng.tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	—	26	12	Tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	—	37	12	S. tf.
Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Ng.tf.	—	22	12	Tf.
<hr/>									
M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	—	25	12	Tf.
Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	26	13	Tf.
Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	—	22	12	Tf.
Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	25	13	Tf.
M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Fritat	31	12	M. tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	34	13	M. tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	—	32	12	M. tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	—	29	12	Tf.
<hr/>									
Ng.tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Ng.tf.	Tf.	—	20	12	Tf.
Tf.	Tf.	Tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	—	16	12	Ng. tf.

Artium paa den sproglige-

Nr.	N a v n	Norsk stil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk
1916.							
1	Foss, Birgit	Tf.	Ng. tf.	Maatelig	Tf.	M. tf.	Tf.
2	Hansen, Helene	Ng. tf.	Ng. tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.
3	Mjaaland, Sigrid	Tf.	Ng. tf.	M. tf.	Ng. tf.	M. tf.	Tf.
4	Nagelstad, Elisabeth	Tf.	Ng. tf.	Ng. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.
5	Roseth, Hjørdis Caspara	M. tf.	Ng. tf.	Ng. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.

Alle bestod eksamen.

Latin-

Nr.	N a v n	Norsk stil	Tysk skr.	Matem. skr.	Latinisk over-settelse	Norsk	Tysk
1914.							
1	Egelandsdal, Klara Lovise	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.
2	Evensen, Andrea Katarina	Ng. tf.	Tf.	Tf.	Ng. tf.	M. tf.	M. tf.
3	Gundersen, Karl Andreas	Tf.	Ng. tf.	Tf.	Ng. tf.	M. tf.	M. tf.
4	Johnsen, Gerda Eleonora	Tf.	Tf.	Ng. tf.	Ng. tf.	M. tf.	Tf.
5	Langfeldt, Gabriel	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf	M. tf.	Tf.
6	Larsen, Ada Optata .. .	Tf.	Tf.	Ng. tt.	Ng. tf.	M. tf.	M. tf.
7	Olsen, Ingrid	Tt.	Tf.	Tf.	Ng. tf.	M. tf	Tf.
8	Petersen, Margot Edel .	Tf.	M. tf.	Ng. tf.	M. tf.	M. tf	Tf.
9	Thomassen, Karl Heinrich	Tf.	Tf.	Ng. tf.	Ng. tf.	M. tf.	M. tf.
10	Tobiassen, Johan Bøgh Christensen	M. tf	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.
Privatist:							
1	Retterstøl, Kittel Nilsen .	—	Ng. tf.	Tf.	Tf.	—	Ng. tf.

Privatisten: Tillæg til lærereksamen.

3 elever og 1 privatist bestod ikke eksamen.

historiske linje.

Engelsk	Fransk	Historie	Geografi	Naturfag	Matematik	Gymnastik	Sum	Antal fag	Hoved-karakter
M. tf.	M. tf.	Ng. tf.	Tf.	Ng. tf.	Tf.	—	20	12	Tf
M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	—	26	12	Tf.
Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	—	27	12	Tf.
Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	—	29	12	Tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	—	31	12	M. tf.

artium.

Engelsk	Fransk	Latin	Historie	Geografi	Naturfag	Matematik	Gymnastik	Sum	Antal fag	Hoved-karakter
M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Ng. tf.	—	31	13	Tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	—	30	13	Tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	35	14	M. tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	—	31	13	Tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tt.	M. tf.	Tf.	Tf.	Fritat	33	13	M. tf
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Ng. tf.	—	30	13	Tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	M. tt.	Tf.	—	30	13	Tf.
M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Ng. tf.	Tf.	Ng. tf.	—	29	13	Tf.
M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Ng. tf.	Fritat	30	13	Tf
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tt.	M. tf.	M. tf.	Tf.	40	14	M. tf.
Tf.	Tf.	Tf.	—	—	Ng. tf.	Tf.	—	—	—	—

Latin-

Nr.	N a v n	Norsk stil	Tysk skr.	Matem. skr.	Latin-sk over-sættelse	Norsk	Tysk
1915.							
1	Haavie Thoresen, Torbjørg	Ng.tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.
2	Johansen, Birgit Kildahl	Ng.tf.	'Tf.	Ng.tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.
3	Johnsen, Ellen	Tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.
4	Kindingsland, Arne Torleif	Tf.	Ng.tf.	Tf.	Ng.tf.	Tf.	Ng tf.
5	Mollestad, Anna Nørgaard	Ng.tf.	Tf	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.
6	Refsum, Helge.....	Tf.	Ng.tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.
7	Thingsaker, Hans	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.
Privatist:							
1	Retterstøl, Børulv	—	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	—	Tf.
Privatisten: Tillæg til lærerprøve.							
1 elev bestod ikke eksamen.							
 1916.							
1	Gundersen, Sonja Alvhild	Tf.	Ng.t'	Maatelig	Ng.tf.	M. tf.	Tf.
2	Skard, Bjarne	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.
3	Skard, Eilif	M. tf.	Tf.	Ng.tf.	M. tf	M. tf.	M. tf.
4	Storaker, Søren Tobiassen	Tf.	Ng.tf.	M. tf.	M. tf.	Tf	Tf.
5	Storm, Sigrun	Ng.t'	Tf.	Tf.	Ng.tf.	M. tf.	Tf.
Privatist:							
1	Line, Jonas .. .	—	Tf.	M. tf.	M. tf.	—	Tf.

Privatisten: Tillæg til lærerprøven.

3 elever bestod ikke eksamen.

artium.

Engelsk	Fransk	Latin	Historie	Geografi	Naturfag	Matematik	Gymnastik	Sum	Antal fag	Hoved-karakter
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	—	33	13	M. tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Ng. tf.	Tf.	Ng. tf.	—	28	13	Tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	—	33	13	M. tf.
Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Fritat	25	13	Tf.
Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Ng. tf.	Tf.	—	22	13	Tf.
Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Fritat	33	13	M. tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	37	14	M. tf.
Tf.	Ng. tf.	Tf.	—	—	Tf.	Tf.	—	—	—	—
Ng. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	—	23	13	Tf.
Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Fritat	36	13	M. tf.
M. tf.	M! tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	36	14	M. tf.
M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	36	14	M. tf.
Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	—	28	13	Tf.
Tf.	Ng. tf.	M. tf.	—	—	Tf.	Tf.	—	—	—	—

XI. Fortegnelse over de ved katedralskolen brukte lærebøker.

Gymnasiet.

Religion. Klavenes: Bibellære.

Norsk og Oldnorsk. D. F. Knudsen: Norsk litteratur for gymnasiet (riksmaal og landsmaal). Nygaard: Oldnorsk læsebok for begyndere, Utvalg av den norrøne litteratur, Sproget i Norge. Broch & Seip: Litteraturhistorie.

Tysk. Gundersen: Tysk for gymnasiet. Løkke: Tysk grammatik.

Engelsk. Brekke & Western: Utvalg for 1 g. kl. og for real- og latinlinjen, Engelske forfattere for sprogl. hist. linje. Western: Engelske institutioner. Andersen: Engelsk litteratur og A short history of english literature. Collins utgave av Shakespeares: Merchant of Venice. Knap: Engelsk grammatik.

Fransk. Bødtker & Høst: Lærebok for begyndere og Læsestykker for gymnasiet.

Latin. Ordning: Latinsk elementarbok. Schreiner: Latinske læsestykker og grammatik.

Historie Ræder: Oldtidens historie. Schjøth & Langes Verdenshistorie I og II. O. A. Johnsen: Den nyeste tids historie. Johnsen & Pedersen: Norges historie. Taranger: Samfundslære. Historisk læsning for gymnasiet.

Geografi. Haffner & Werenskjold: Norges Geografi. Alexander: Matem. Geografi.

Matematik. Johannesen: Aritmetik, plangeometri og trigonometri. Guldberg: Analytisk geometri og stereometri. Holst: Aritmetiske rækker.

Naturfag. Knudsen & Falch: Det menneskelige legeme II. Bonnevieu: Zoologi. Resvoll: Botanik. Johannesen & Nicolaysen: Kemi.

Middelskolen.

Religion. Vogt: Bibelhistorie (ved Bang). J. R. Sverdrup: Forklaring. Bang: Kirkehistorie.

Norsk. Erichsen & Bretteville-Jensen: Norsk læsebok I—IV, Løkke: Norsk grammatik. Eitrems: Landsmaalsutvalg. S. Muldal: Ordlister. Broch & Seip: Litteraturhistorie.

Tysk. Knudsen & Kristiansen: Lærebok for begyndere. Voss: Deutsches Lesebuch ved Midsem. Løkke: Tysk grammatik ved Johansen. Kristiansen: Tyske stiløvelser.

Engelsk. Brekke: Lærebok for begyndere og Læsebok for middelskolen. Western: Engelsk grammatik.

Historie. Ræder: Lærebok for middelskolen.

Geografi. Reusch: Geografi.

Regning og matematik. Føyn & Juel: Regnebok. Eliassen: Geometri. Johannessen: Aritmetik. Klingenberg: Regnskapsførsel.

Naturfag, Sørensen: Botanik og zoologi. Henrichsen: Fysik. Knudsen & Falch: Det menneskelige legeme I.

Skrivning. Damms skrivebøker.

Sløjd. Kjenneruds slødtegninger.

Gymnastik. Bentzens tabeller.

XII. Skolepenge. Skolebeneficier.

Skolepengene utgjør for gymnasiets 3 klasser kr. 144 aarlig, for middelskolens kl. IV, III og II kr. 96, for I kr. 72.

For søskende gis saadan moderation, at den som gaar i høieste klasse, betaler fuldt ut, den anden 3 fjerdededele, den tredje halvparten av den for deres respektive klasser bestemte sum, medens 4de og følgende gaar frit.

I det sidst forløpne skoleaar har til fripladse været bevilget av staten kr. 4750, av kommunen kr. 12 816.

Thues legats renter har været udelt til 2 elever av 3die g. kl. og 1 av 2den g. kl. med en tredjedel til hver.

Skolepengene betales forskudvis for hver maaned.

Er skolepengene ikke betalt for 2 maaneder, er rektor, naar han av kassereren derom underrettes, *forpligtet* til at negte en saadan disciplē adgang til skolens undervisning.

Hvis en elev utmeldes, maa utmeldelsen ske inden den 15de; ellers maa skolepenge betales ogsaa for næste maaned.

XIII Forskjellige bemerkninger.

Gymnasiet bestaar ved herværende skole av 3 linjer:

1. Reallinjen, hvis hovedfag er matematik og naturfag.
2. Den sproglig-historiske linje (uten latin), hvor hovedvegten er lagt paa modersmaal, nyere sprog og historie.
3. Den sproglig-historiske linje med latin, hvor sidstnævnte sprog er hovedfaget.

1ste gymnasieklasser er *fælles for alle linjer*. Først i 2den klasse indtræder linjedelingen.

Indberetning fra skolelægen
om sundhetstilstanden og de hygieniske forhold
i aarene 1913—1916.

Sundhetstilstanden har i disse 3 aar været jevnt god. De almindeligste sykmeldinger har været forkjølelser av forskjellig art, som regel kun av faa dages varighet. Vinteren 1915—16 var der en ganske stor kusma-epidemi, som forårsaket endel fravær fra skolen. November 1914 blev hele skolen revaccinert paa grund av en koppe-epidemi i byen. Nogen statistik over anslagene kan ikke skaffes, da saamange blev privat vaccinert. Anslagene var betydelig sterkere i de høiere klasser end i de lavere. Revaccinationen forårsaket litet fravær fra skolen.

Fritagelser for gymnastik har været faa, de fleste paa grund av legemlige skader, som hindrer fuld deltagelse i øvelserne. Flere av de fritagne kunde og burde deltat i gymnastik, naar de blot blev fri de enkelte øvelser, som deres feil hindret dem i at utføre. Men det nu gjældende reglement bestemmer, at den som har deltat i aarets gymnastiktimer, ogsaa maa ta eksamen i faget; og da karakterene herfor blir regnet med i hovedkarakteren, maa de helt fritages, hvad der er til skade for dem. Paa grund av det økede elevantal er sidste time tat til gymnastik, i det sidste aar har man ogsaa hat eftermiddagstimer. Av denne grund er ogsaa flere blit fritat, dels fordi de hadde saa lang vei til skolen, dels fordi deres middag faldt saa sent. Disse mangler kan ikke rettes, før skolen faar 2 gymnastiksaler, noget den har trængt i en aarrække. Pikerne har av mangel paa plads maattet slutte med gymnastik alt ved 3die middelklasse; hvad man maa beklage; de trænger i denne alder mere til gymnastik end guttene, da de ikke faar saa megen motion utenfor skoletiden som disse.

Skolen har i en aarrække som flere andre skoler har altfor faa brukbare rum. *Hvert eneste aar har der været i bruk flere klassesværelser, som har hat et for sundheten skadeligt overbelæg.* Der har ogsaa jevnlig været klager herover saavel

fra elever som fra deres forældre og lærere. Høsten 1915 sendte forældre en klage til departementet over et rum. Dette blev fra høsten 1916 sløifet. Men der brukes fremdeles til klasseværelser flere rum, som er kassable som saadanne.

H. Blich Holst.

Optagelsesprøven til I m. holdtes hvert aar i midten av juni. Fra folkeskolen opnævntes ingen censor. I 1813 optokes 126, i 1914 117 og i 1915 145, deri medregnet de kommunale middelklasser.

Av undervisningsraadet har overlærer Alexander besøkt skolen i november 1915.

II m. har hat træplantning hvert aar i mai.

Vink og raad til hjemmene.

1. La barna gaa tidlig til sengs. Deres arbeide begynder tidlig, og barn trenger mindst 9 til 10 timers søvn.
2. Sørg for at de spiser godt om morgenens, og at de likeledes faar solid niste med sig paa skolen. Deres væsentligste arbeide skal gjøres paa frokosten
3. Gi dem en bestemt arbeidstid og prøve at denne benyttes ordentlig.
4. Sørg for at læsningen foregaar under god belysning.
5. Tillat ikke tobaksrøkning. Paa gater og offentlige steder er det forbudt at røke.
6. Hold barna til lek og fornuftig idræt utenfor læsetiden.
7. Arbeid for at barneskaper og baller slutter i rimelig tid, saa det ikke gaar ut over sundheten og skolearbeidet.

November 1916.

K. Bassøe.